

OBČINA GORNJI GRAD

OBČINSKI SVET

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI

OBČINE GORNJI GRAD

MAJ 2010

KAZALO:

SPLOŠNO O OBČINI GORNJI GRAD	5
RAZVOJ REDARSTVA V SLOVENIJI	6
PRIMERJALNO PRAVNI PREGLED REDARSTVA	9
1. UVOD	13
2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE GORNJI GRAD	13
2.1 POSNETEK STANJA IN UPORABLJENE METODE POTREBNE ZA IZDELAVO OCENE OGROŽANJA	14
2.3 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ	15
3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU	15
3.1 SPLOŠNO O NAMENU VZPOSTAVITVE REDARSTVA	15
3.2 POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB REDARSTVA	16
3.3 UPORABA POOBLASTIL IN PRISILNIH SREDSTEV REDARJEV	16
3.4 PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA REDARJEV	17
4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE GORNJI GRAD	17
4.1 STRATEŠKI CILJ	18
4.2 OPERATIVNI CILJI	19
4.2.1 Varnost cestnega prometa	19
4.2.2 Varstvo javnega reda in mira	20
4.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin	21
4.2.4 Pretočnost intervencijskih poti	21
4.2.5 Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine	22
4.2.6 Varstvo okolja	23
5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER	24
6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	24
7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	25
8. VODENJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	25
9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	26
9.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV	26
9.2 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON OBČINSKEM REDARSTVU	26
9.3 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU	27
9.4 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA	27
9.5 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O PREKRŠKIH IN ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI	28
9.6 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA SPREJETE OBČINSKE ODLOKE V OBČINI GORNJI GRAD	29
10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	30
10.1 PROSTORI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	30
10.2 OPREMA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV	30

10.2.1 Službena vozila _____	30
10.2.2 Tehnična oprema redarja _____	30
10.2.3 Osebna oprema redarja _____	31
10.2.4 Uniforma redarja _____	31
10.2.5 Simboli in oznake redarjev _____	31
10.2.6 Službena izkaznica redarjev _____	32
11. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	32
11.1 SPLOŠNO O VRSTAH IN OBSEGU NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	32
11.2 KONKRETNE NALOGE GLEDE NA VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	32
11.2.1 Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih _____	33
11.2.2 Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah _____	33
11.2.3 Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine _____	34
11.2.4 Naloge vzdrževanja javnega reda in miru _____	34
11.2.5 Naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj _____	35
11.2.6 Naloge na področju varstva okolja _____	35
11.3 DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	36
11.3.1 Naloge Medobčinskega redarstva po odlokih Občine Gornji Grad _____	36
11.3.2 Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v Občini Gornji Grad _____	36
11.3.3 Naloge Medobčinskega redarstva na področju dinamičnega prometa _____	37
11.3.4 Prostorski obseg izvajanja nalog Medobčinskega redarstva _____	38
11.3.5 Naloge Medobčinskega redarstva povezane z drugimi področji dela _____	38
11.3.6 Logistične in druge naloge Medobčinskega redarstva _____	38
12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	39
12.1 SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	39
12.2 OPOZORILO _____	40
12.3 USTNA ODREDBA _____	41
12.4 UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI _____	41
12.5 VARNOSTNI PREGLED OSEBE _____	42
12.6 ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA _____	43
12.7 ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI _____	44
13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV _____	46
13.1 SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV _____	46
13.2 UPORABA FIZIČNE SILE _____	47
13.3 SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE _____	48
13.4 PLINSKI RAZPRŠILEC _____	49
13.5 OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV _____	50
13.6 OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV _____	50
13.7 ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK REDARJEV _____	51
13.8 DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST REDARJEV _____	51
14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	51
14.1 RAZPORED IN ODPRAVA NA DELO _____	51
15. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S POLICIJSKO POSTAJO MOZIRJE _____	52

16. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIH OBČIN	52
17. POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM, POLICIJSKO POSTAJO MOZIRJE IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE	53
18. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA	54
19. NAČINI SODELOVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB	54
20. STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE	55
21. ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC	56
22. INFORMACIJSKI SISTEM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	57
23. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	57
24. INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO – STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	57
25. ZAKLJUČEK	58

PRILOGE:

1. ZAKON O OBČINSKEM REDARSTVU	59
2. ODLOK O USTANOVITVI ORGANA SKUPNE OBČINSKE UPRAVE »MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA, REDARSTVO IN VARSTVO OKOLJA«	69
3. OCENA VARNOSTNIH RAZMER NA OBMOČJU OBČINE GORNJI GRAD (OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ)	80
4. AKT O SISTEMIZACIJI IN ORGANIZACIJI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	94
5. PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	95
6. NAČRT STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	96
7. NAVODILA ZA UKREPANJE REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH	97
8. SISTEM ALARMIRANJA IN UKREPANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH	101
9. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU S POLICIJO	103
10. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z REDARSTVI SOSEDNIH OBČIN	105
11. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU Z VARNOSTNIKI ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB	108
12. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA	111
13. DELOVNI NALOG IN TEDENSKO POROČILO O DELU REDARJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z NAVODILOM	113

**PREDSTAVITEV OBČINE GORNJI GRAD, RAZVOJA REDARSTVA V SLOVENIJI
IN PRIMERJALNO PRAVNI PREGLED REDARSTVA**

KOT OSNOVNO IZHODIŠČE ZA PRIPRAVO

**OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI
OBČINE GORNJI GRAD**

SPLOŠNO O OBČINI GORNJI GRAD

Gornji Grad je gručasto naselje v Zgornji Savinjski dolini in sedež občine Gornji Grad. Leži v zgornjem predelu Zadrečke doline med planoto Menina na jugu in Rogačevo skupino na severu. V naselju se stekata potok Šokatnica in reka Dreta. Od Ljubljane je po cesti preko prelaza Črnivec oddaljeno približno 50 kilometrov. Gornji Grad je razdeljen na zaselke Gornji Grad, Spodnji trg, Podsmrečje, Prod in Novo naselje.

Kraj je zgodovinsko pomembno turistično središče, zaradi česar je ob glavni cesti mogoče najti več gostišč in prenočišč, v zadnjem času pa deluje več turističnih kmetij. Vsako leto julija krajanje priredijo čebelarški praznik. Industrijo v naselju predstavlja tovarna lesenih hišic in stavbnega pohištva *Smreka*.

Naselje je stopilo v zgodovino leta 1140 z ustanovitvijo srednjeveškega benediktinskega samostana, ki je leta 1461 prešel pod ljubljansko nadškofijo in po volji ljubljanskih škofov postal njihova rezidenca. V zapiskih iz leta 1349 je kraj omenjen kot trg *Rore*. Leta 1928 je Gornji Grad dobil tudi status mesta, a ga pozneje izgubil. V kraju je leta 1630 umrl ljubljanski škof Tomaž Hren.^[1]

Prvotna cerkev je bila postavljena kot del v 12. stoletju nastalega benediktinskega samostana. Bila je večkrat prezidana. Ob razpustitvi samostana proti koncu srednjega veka je bila dodeljena ljubljanski škofiji, ki je poleg dušnega pastirstva prevzela tudi sodne pravice. Gornji grad je tako postal poletna rezidenca ljubljanskih škofov. Znamenitost kraja je katedrala sv. Mohorja in Fortunata, ki je po prostornini največja v Sloveniji, ima tudi najvišjo kupolo. Zgrajena je bila v letih 1757—1763.

Cerkev je danes temelj za lokalni turizem, tovrstno pomembna pa je tudi romarska pot k Mariji zvezdi v Novi Štifti. Turiste prav tako privlači etnološki muzej *Štekl* z zbirko etnoloških in tehnoloških značilnosti področja ter podob in razglednic. Kulinarčna posebnost kraja je zgornjesavinjski želodec.

V Gornjem Gradu je živel in leta 1930 umrl šolnik, organizator planinstva in publicist Fran Kocbek, leta 1893 ustanovitelj savinjske podružnice SPD, ki ima velike zasluge za to, da smo Slovenci v neizprosni boju iz rok Nemcev oteli Savinjske Alpe.

RAZVOJ REDARSTVA V SLOVENIJI

Leto 1849 je pomenilo nov preboj za lokalno samoupravo v tedanji Kraljevini Avstriji, ko je dunajska vlada izdala zakon, ki je urejal delovanje občin. V svojem bistvu je urejal vrsto nalog, vendar je za naše proučevanje pomembno, da je določal tudi, da je občina odgovorna za varnost na svojem območju. Iz tega zakona se je razvijala krajevna policija, za katero je avstrijski notranji minister leta 1850 določil, da občine same določajo oborožitev pripadnikov krajevne policije, njihova uniforma pa ni smela biti enaka uniformam redne vojske, orožništva ali vojaški policijski straži. O njihovi uniformi, številu, oborožitvi pa so občine morale poročati občinskim glavarstvom, ta pa poveljnikom orožniških polkov, ki so delovali na določenih okoliših.

Kranjska je v letu 1866 dobila pravila, ki so določala občinski in volilni red. Ta pravila so leta 1866 naštel 13 izvornih nalog občin in na prvem mestu je bilo zapisano, da »skrbi, da sta človek in lastnina brez nevarnosti«. Država si je pridržala pravico, da sme iz višjih razlogov prenesti opravila krajevnega redarstva z občine na državo.

Občine na Slovenskem so največjo pozornost namenile varnosti v kmetijstvu in na cestah. Dežele so dobile pravice, da s svojimi predpisi urejajo varnost na nekaterih področjih, predvsem kmetijstvu, gozdarstvu, rudarstvu, lovu, ribištvu in vodnem gospodarstvu.

Za takratne občinske stražnike so veljala nekatera načela, med njimi, da stražno osebje potrdi in zapriseže okrajno glavarstvo, imajo pravice in dolžnosti javne straže, če so v uniformi ali vsaj nosijo vidno znamenje, njihovo pričanje je v kazenskih zadevah enakovredno izpovedi državnih stražnikov itd.

Občinski stražnik je smel osebo prijeti v dveh primerih, in sicer, če jo je zalotil pri kaznivem dejanju v njegovi pristojnosti, a mu je bila nepoznana, ni imela prebivališča v stražnikovem okolišu, mu je ugovarjala, ga zmerjala ali se mu upirala, ali pa je zagrešila veliko škodo oziroma posebno hudobijo, če je stražnik sumil, da je neznana oseba storila ali bi lahko storila kaznivo dejanje iz njegove pristojnosti. Občinski stražnik je moral osebo takoj oziroma najpozneje v 48 urah predati pristojnemu »oblastvu«. Če mu je pobegnila, jo je smel loviti tudi zunaj svojega nadzornega okoliša.

Kasneje, od leta 1875, je bil v veljavi poseben zakon, ki je opredeljeval varovanje poljščin. Tako so občine imele svoje poljske čuvaje, ki so naloge lahko opravljali za več občin hkrati, lahko pa je občina imela tudi več čuvajev, odvisno pa je bilo od njene finančne zmožnosti.

Spomladi leta 1887 je Vojvodina Kranjska sprejela svoj posebni zakon, ki je urejal znamenja čuvajev. Tako znamenje je moral po zaprisegi nositi vsak čuvaj v poljedelstvu, gozdarstvu, lovstvu, ribištvu ali vodnem gospodarstvu. Določilo ga je deželno »oblastvo«. To je bil podolgovat obel ščit iz medenine ali rumenega kositra, ki je bil 10 centimetrov visok in 8 centimetrov širok. Sredi ščita je bil orel iz deželnega

grba Kranjske, na desni strani napis »Offentliche Wache«, na levi pa »Javna straža«. Črke so bile velike 1 centimeter, črne barve, enake barve je bil tudi orel. Znak je bilo treba nositi na levi strani prsi.

Naslednje področje urejanja občin je bil cestni promet in delitev cest, ki je pomenila tudi pristojnosti za njihovo skrb in nadzorstvo, in tako je Vojvodina Kranjska leta 1874 sprejela predpise, ki so vsebovali vsa pravila prometa in kazni za kršitve.

Na Slovenskem so imela štiri mesta: Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj status tako imenovanih statutarnih mest in so imela pravico in dolžnost do posebnega statusa svoje varnostne sile.

V Ljubljani, ki je bila deželna prestolnica, so svojo zakonsko podlago za tovrstno urejanje dobili poleti 1850, tudi s potrditvijo cesarja. Med naloge je sodila tudi skrb za krajevno policijo, ki pa ni zagotavljala javne varnosti, saj je ta naloga pripadala policijski direkciji, ki je v Ljubljani obstajala od konca 18. stoletja dalje, podrejena pa je bila državnim oblastem, mestna občina pa jo je v določenem delu financirala. Leta 1866 je bila policijska direkcija ukinjena, del njenih nalog je prešel na deželno vlado, del pa na mesto.

Ljubljana je vzpostavila svojo mestno varnostno stražo. Od leta 1898 je policijske zadeve v Ljubljani vodil policijski urad pri magistratu, ki je štel 9 oseb. Mestna straža mu je bila podrejena in je štela 51 mož, in sicer 2 vodji, 10 nad stražnikov, 20 stražnikov in 18 pomožnih stražnikov ter 1 detektiva. Dunaj je ocenil, da je straža ob protinemških demonstracijah jeseni 1908 v Ljubljani ukrepala preveč blago in neodločno, zato je začel s pripravami na poddržavljanje te policije. Do tega je prišlo leta 1913, ko je v Ljubljani začela ponovno delovati policijska direkcija, ki so ji rekli ravnateljstvo. Namesto mestnih stražnikov so odslej za javno varnost skrbeli stražniki.

Leta 1866 so tudi druga statutarne mesta, in sicer Maribor, Celje in Ptuj, vzpostavila svojo mestno stražo skladno s svojimi potrebami in zmožnostmi.

Med prvo svetovno vojno so bile organizirane tako imenovane občinske straže, ki so predvsem pazile na sumljive osebe, tujce, varovale mostove na deželnih cestah, pomembne vodovode, poštno, telefonske, telegrafske in železniške naprave.

V času Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS) in Kraljevine Jugoslavije so v začetku veljali predpisi iz cesarskih časov. Razdrobljenost policijskih sil je motila oblasti v Beogradu, hkrati pa je vplivala tudi na slabo učinkovitost teh sil. Kralj je zato leta 1928 določil pravila, ki so veljala za občinske stražnike. Hkrati pa je potekala še reorganizacija policije, ki je pomenila ustanovitev predstojništev mestne policije v Mariboru in Celju, kasneje pa še v Kranju, na Ptuj pa je straža v ostala pristojnosti policije.

Leta 1933, skoraj 15 let po nastanku Kraljevine SHS, so poenotili ureditev občin. Določeno je bilo, da občina opravlja naloge krajevne policije, če jih ne opravlja država. Pojem krajevna policija je obsegal sedem področij in na prvem mestu je bila navedena skrb za javno, osebno in imovinsko varnost, moralo, red in mir v občini. Če kaznovanje teh prekrškov ni sodilo v pristojnost drugih »oblastev«, je to nalogo prevzela občina.

Že takrat sta v Ljubljani delovali dve zasebni čuvajski podjetji, v Mariboru pa eno.

Po drugi svetovni vojni, ko je prišlo do revolucionarnega prevzema oblasti, so se občine preoblikovale v ljudske odbore, krajevni ljudski odbor pa je imel tudi nalogo, da skrbi za javni red in mir in je za ta namen vodil pomožno milico. Med njihovimi nalogami, ki so bile na las podobne nalogam bivših stražnikov, čuvajev, redarjev, je bila na prvem mestu varstvo javnega reda in miru, osebna varnost ter premoženjska varnost.

Pomožna (ljudska) milica je bila neuspešen poskus, ki verjetno ni uspel tudi zaradi kadrovskih in prostorskih težav poklicne (ljudske) milice. Vsekakor pa je na neuspeh pomožne (ljudske) milice vplivala tudi zakonodaja, ki je pristojnosti, še boljše dolžnosti, poklicne (ljudske) milice vse bolj vezala na krajevni občinski ljudski odbor, med drugim tudi, da postaja ljudske milice zavaruje administrativno izvršitev njegovih sklepov in odločb, da mora na ukaz predsednika občinskega ljudskega odbora opravljati določene naloge.

Izjemna moč krajevnih odborov oziroma skupščin se je kazala v tem da so v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve ustanavljali in odpravljali postaje oziroma oddelke milice, imenovali vodstvene starešine enot, komandir postaje milice v občini je bil za svoje delo in delo enote odgovoren občinski skupščini in njenemu svetu za notranje zadeve.

Kasneje je zakonodaja prinesla nekaj sprememb, povečala se je moč in vpliv republiškega sekretarja za notranje zadeve.

V okviru družbene samozaščite in splošnega ljudskega odpora je bila 1976. leta vzpostavljena narodna zaščita, ki je v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah skrbela za varovanje pogojev dela, družbeno lastnino in objekte skupnega pomena, za varovanje reda in zagotavljanje varnega in mirnega življenja.

Leta 1980 so občine dobile zakonsko možnost, da občinska skupščina ustanovi organ za nadzor nad izvajanjem predpisov o javnem redu in miru, parkiranju motornih vozil in komunalni urejenosti. Pravice, dolžnosti in obveznosti teh delavcev je lahko določil odlok občinske skupščine, hkrati pa je bila občinski skupščini podeljena pravica, da postaji milice s splošnim delovnim področjem daje smernice in napotke za opravljanje njenih nalog, pomembnih za varnost v občini.

Leta 1991 pa je prišlo do razpada Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ) in do ustanovitve neodvisne države Republike Slovenije, ki je s svojo zakonodajo in razvojem policije in občinskih redarstev prišla do stopnje razvoja, kot smo ji priča. Občinska redarstva vse bolj pridobivajo na svoji veljavi tako med prebivalstvom, kot tudi na zakonski podlagi z Zakonom o varnosti cestnega prometa (2004), Zakonom o prekrških (2003), Zakonom o varstvu javnega reda in mira (2006) ter Zakonom o občinskem redarstvu (2006).

PRIMERJALNO PRAVNI PREGLED REDARSTVA

Ob mednarodni pravni primerjalni analizi je opaziti temeljno značilnost, ki se nanaša na prisotnost ali odsotnost vpliva lokalnih skupnosti na zagotavljanje varnosti. Določen vpliv v obliki sodelovanja v različnih posvetovalnih telesih policije obstaja v zelo veliko državah, pristojnost organiziranja institucionaliziranih lokalnih instrumentov zagotavljanja varnosti pa imajo pretežno lokalne skupnosti v decentraliziranih državah (npr. Franciji, Italiji), medtem ko v federalnih državah (Nemčija, Avstrija) lokalna skupnost praviloma ne organizira lastnih varnostnih služb. Tradicionalno pomembno vlogo pa imajo lokalne varnostne službe v državah tako imenovanih anglosaksonskih državah, zlasti Združenem kraljestvu Velike Britanije in Združenih državah Amerike. Tudi v slovenskem policijsko-varnostnem izročilu so bile v različnih zgodovinskih obdobjih uveljavljene določene oblike lokalnih varnostnih organov in služb. Začenši z lokalnimi policijsko-varnostnimi organi slovenskih vinorodnih dežel – določeni so bili z normami slovenskega običajnega prava v 15. in 16. stoletju v znanih zbirkah predpisov Gorske bukve – do mestne policije in občinskih policijskih straž pod prvo slovensko oblastjo po razpadu Avstro-Ogrske monarhije. Tovrstne oblike lokalnih varnostnih služb so se na Slovenskem ohranjale vse do druge svetovne vojne. Ureditev lokalnih policijsko-varnostnih zadev po drugi svetovni vojni pa se je ohranila do osamosvojitve. Od osamosvojitve pa do sprejetja Zakona o policiji (1998), ki je upravljanje javne varnosti in javnega reda na lokalni ravni prepustil neobveznemu sodelovanju državne policije in bolj kot ne laičnim predstavnikom lokalne skupnosti.

V državah, kjer lokalne varnostne službe sicer niso del varnostne tradicije, se zaradi vedno novih varnostnih izzivov ukvarjajo s temi vprašanji. Deželna policija v Nemčiji je v deželni in ne zvezni pristojnosti, vendar je glede na status nemških dežel še vedno državna policija. Zaradi zavedanja o pomembnosti vloge lokalnih skupnosti pri zagotavljanju varnosti prebivalcev poskusno uvajajo »prostovoljne policiste«, njihovo področje dela pa je predvsem prisotnost, opazovanje in poročanje, prevencija pred kaznivimi dejanji, nadzor cestnega prometa, varovanje poslopij in javnih površin ter raziskovanje prekrškov. Nizozemska ne pozna lokalne policije, njena ureditev pa je zelo podobna slovenski. Lokalni redarji so odgovorni za nadzor mirujočega prometa, šolajo pa se pri policiji.

Avstrija sicer ne pozna lokalne policije, vendar ima urejeno lokalno varnostno oblast, ki je pristojna za javne varnostne zadeve na ravni okraja oziroma občine. Lokalnim nadrejena varnostna oblast države, ki si vedno pridržuje pravico odločanja, če presodi, da teža posameznih postopkov presega okvire lokalne oblasti in morajo biti za to pod njeno pristojnostjo. Okrajne varnostne službe so urejene v okrajnih zakonih. Namen zveznega policijskega prava je namreč drugačen od namena okrajnega policijskega prava. Policijske dejavnosti v okrajih so usmerjene bolj v upravno policijske naloge, medtem ko je na zvezni ravni usmeritev bolj v varnostno-policijske dejavnosti. Vendar se tudi v okviru upravno-policijske dejavnosti v okrajih ukvarjajo z varnostno problematiko. Okrajno pravo se glede varnostne problematike ukvarja predvsem z vprašanji družbeno nezaželenega vedenja, kot na primer prepoved povzročanja hrupa, prepoved javnega žaljivega vedenja, prepoved prekrškov zoper čast in dobro

ime, prepoved beračenja na javnih mestih, prepoved prostitucije izven dovoljenih krajev, prepoved posedovanja nevarnih živali, itd..

Občina lahko tem pogojem doda še svoje omejitve, v kolikor lokalne razmere na terenu zahtevajo posebno obravnavanje, na primer prepoved povzročanja hrupa, ki velja samo za določen čas ali območje. V primerih, ko se pojavi nevarna situacija, ki je tipična za neko občino in kot takšna ni urejena v zveznih ali okrajnih zakonih, je pristojnost nad ureditvijo le-te v rokah občine, lahko pa tudi okraja, npr. prepoved kopanja v gramoznih jamah. V izjemnih situacijah (razlog nujnosti) lahko takšen predpis sprejeme župan, vendar ga mora občinska oblast potrditi, takoj ko je to mogoče. Kršitev prepovedi se obravnava kot upravni prekršek, kazni pa je določena v lokalnih oziroma okrajnih pravnih dokumentih. Nadzor in spoštovanje teh določil ureja in revidira občinska/okrajna varnostna oblast.

V **Franciji** je bilo področje lokalne policije v Franciji spremenjeno in drugače urejeno s spremembami zakonodaje v letu 1999 ter s sprejemom mnogih podzakonskih predpisov. Na podlagi spremenjene zakonodaje je župan pristojen izvajati potrebne ukrepe na področju javnega reda, varnosti in javne higijene v občinah. Pod administrativnim nadzorstvom predstavnika države v departmaju je župan pristojen za mestno in podeželsko policijo. Izjema je Pariz, ki je edino mesto, kjer župan nima pristojnosti mestne policije, te pristojnosti pa izvaja prefekt.

Zakonodaja, ki ureja pristojnosti lokalne skupnosti podrobno našteva pristojnosti mestne policije, mestna policija pa ima na posameznem področju lahko še druge pristojnosti. Med prisilnimi sredstvi, ki jih lahko uporablja mestna policija, je tudi nošenje orožja, kamor uvrščajo strelno orožje in plinski razpršilec.

V **Italiji** ima lokalna policija dolgoletno tradicijo, saj njeni začetki segajo v sredino 18. stoletja. Zakonska podlaga za ustanavljanje lokalne policije sega v leto 1986. Mestna policija je organizirana v obliki policijske strukture na ravni občine in le redko za potrebe več občin. Je organ lokalne skupnosti in sodi v pristojnost krajevnih oblasti. Predstavlja vmesni člen med lokalnimi oblastmi, prebivalci in državnimi oblastmi.

V mestni policiji velja določena hierarhija v nazivih, pri dodeljenih pooblastilih in na področju dela. To pomeni, da vsi pripadniki enote ne opravljajo enakih del, saj se naloge dodeljujejo skladno z lokalnimi in državnimi predpisi in so prilagojene lokalnim interesom. Naloge lokalne policije se delijo v dve večji skupini, in sicer institucionalne naloge in upravne oziroma administrativne naloge.

Kandidat za mestnega policista mora končati za to predvidene izobraževalne programe, ki zajemajo šestmesečni tečaj in dve leti preizkusnega dela. Ker na območju občine opravljajo vse funkcije policije (ustavljajo vozila, obravnavajo vse vrste prometnih nesreč, preprečujejo in ugotavljajo vse kršitve), imajo enaka pooblastila kot vse druge državne policije v Italiji. Mestne policije v Italiji so ponekod oborožene, vendar je to odvisno od lokalnih oblasti. Če je mestna policija oborožena, orožja nimajo vsi pripadniki mestne policije, temveč le tisti, ki od prefekta dobijo naziv uslužbenca javne varnosti. Mestni policisti lahko nosijo orožje le v službi, hranijo pa ga v enotah.

V **Veliki Britaniji** uniformirana neoborožena in oborožena policija tesno sodeluje z lokalnimi oblastmi in skupnostjo. Sodelovanje temelji na ugotovitvi, da se policija

sama ne more uspešno boriti proti neredu in kriminalu. Lokalne oblasti, privatni sektor in drugi morajo sodelovati s policijo, da razvijajo in izvajajo strategije na področju zmanjševanja kriminala. Da bi dosegli te cilje, je reforma policijskega sistema v letu 2000 omogočila izvajanje nekaterih policijskih pooblastil »civilnim osebam«. Policija v te namene lahko usposobi državljane, ki nato v skladu z navodili in pod nadzorom policije prevzamejo in izvajajo specifične naloge. Policijski načelniki lahko imenujejo pomožno osebje, da štiri vrste nalog: zaščita skupnosti, preiskovanje, pridržanje in spremljanje. Stražniki lahko kaznujejo prekrške s področja asocialnega obnašanja (kršitve javnega reda). Kršitelje lahko legitimirajo, in če sumijo, da so podatki lažni, lahko kršitelja zadržijo do 30 minut, odvisno od prihoda policije. Stražnik lahko pri tem uporabi sprejemljiva sredstva, da izvede pridržanje. Med drugim lahko stražnik za doseg ciljev zaseže alkohol in tobačne izdelke ali celo vozilo. Stražniki lahko sodelujejo pri izvajanju policijskih kordonov, vendar jih ne morejo izvajati samostojno.

Lokalne oblasti lahko zaposlijo ulične oz. parkovne nadzornike. Za izvajanje nekaterih nalog s področja javnega reda jih pooblasti policijski načelnik, policija pa skrbi za sistem njihovega usposabljanja. Pooblaščen osebe lahko izrekajo fiksno določene kazni za prekrške, kot so kolesarjenje po peš poteh ali če psi onesnažujejo okolico. Glede legitimiranja oseb pa imajo enaka pooblastila kot stražniki, vendar brez pravice pridržanja.

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet Občine Gornji Grad na predlog župana Stanka Ogradija in na podlagi usklajevanja s Policijsko postajo Mozirje, na 29. redni seji dne 13.05. 2010, sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE GORNJI GRAD,

s katerim se v Občini Gornji Grad (v nadaljevanju: OGG) na podlagi ocene varnostnih razmer podrobneje določa vrsto in obseg nalog Medobčinskega redarstva Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vransko in Šoštanj (v nadaljevanju: MOR) ter navedene naloge usklajuje s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter z drugimi potrebami varnosti v OGG. Pri tem so za Občinski program varnosti Gornji Grad (v nadaljevanju: OPV OGG) in za delovanje MOR ključnega pomena predvsem Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o varnosti cestnega prometa, Zakon o prekrških, Zakon o lokalni samoupravi in občinski odloki.

OPV OGG obsega cilje, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo ustrezno stopnjo in kvaliteto varnosti v OGG. To se bo dosegalo z ustrezno varnostno politiko ter sistemskimi, pravnimi in organizacijskimi predpisi ter ukrepi organov in služb OGG ter konkretnimi ukrepi MOR, ki bodo usmerjeni v zagotavljanje javne in druge varnosti v občini.

OPV OGG je zasnovan razvojno in hkrati dovolj konkretno ter ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela organov in služb OGG ter redarjev oziroma MOR. Realizacija vseh ciljev OPV OGG pa bo odvisna tudi od razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela ter od pravilnega razumevanja varnosti, kot temeljne človekove vrednote in potrebe, s strani tistih, ki odločajo o finančnih in drugih vložkih v varnost OGG.

Zato je namen OPV OGG dvigniti tudi varnostno kulturo vseh tistih, ki se tako ali drugače v OGG srečujejo z varnostnimi problemi in vprašanji in so v okviru svojih pristojnosti odgovorni za varnost, cilj OPV OGG pa je tudi spodbuditi vse druge, ki jim je kraj Gornji Grad dom ali poslovni oziroma drugi center, k samozaščitnemu varnostnemu ravnanju.

Za uresničitev vseh navedenih in mnogih drugih varnostnih ter samozaščitnih ciljev pa bo vsekakor zelo pomembno sodelovanje vseh organov in služb OGG ter MOR z državnimi in drugimi organi, službami, institucijami ter civilno družbo in sosednjimi občinami ter njihovimi organi in seveda predvsem s sosednjimi občinskimi redarstvi oziroma medobčinskimi redarstvi.

1. UVOD

OPV OGG je temeljni strateško - varnostni dokument, s katerim so opredeljena izhodišča in usmeritve za zagotavljanje javne varnosti ter varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev in obiskovalcev občine. Namen OPV je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini in opredeliti ukrepe ter ravnanja pristojnih, ki zagotavljajo javno varnost in javni red na območju občine.

Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe, ki ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način, ki jo lahko zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen OPV OGG je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora in območij v občini. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

OPV OGG je zelo pomemben in temeljni dokument, v katerem so na podlagi nacionalno -varnostne politike in strategije zajeti ukrepi in naloge, ki so ključnega pomena za delovanje vseh organov in služb OGG, predvsem pa za delovanje MOR. V njem so opredeljena tudi izhodišča za zagotavljanje varnosti v mestni občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev na ta način, da so opredeljeni konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev.

Namen OPV OGG je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in MOR pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu. Prav zaradi tega so OPV OGG opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo MOR ter za sodelovanje s Policijo oziroma Policijsko postajo Mozirje (v nadaljevanju: PP Mozirje), Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OGG, zasebno varnostnimi službami in drugimi pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda na območju občine.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE GORNJI GRAD

Za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj, kot strokovno podlago za pripravo OPV OGG je pomemben posnetek stanja varnosti v OGG, analiza in ocena varnostnih tveganj ter identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj. To so tudi sestavine »Ocene varnostnih razmer v Občini Gornji Grad«, **katera pa je tudi najpomembnejša priloga Občinskega programa varnosti Občine Gornji Grad** ter je njegov neločljiv in sestavni del.

2.1 POSNETEK STANJA IN UPORABLJENE METODE POTREBNE ZA IZDELAVO OCENE OGROŽANJA

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju OGG in oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od MOR ter drugih organov in služb OGG, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OGG ter PP Mozirje, ki je zagotovila podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa oziroma predvsem o prometnih nesrečah ter o kaznivih dejanjih in druge potrebne podatke. Mnogi podatki pa so bili pridobljeni iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je bilo za pričakovati, da je večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen pa je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih objektov in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni iz vidika Zakona o javnih zbiranjih - ZJZ-UPB2 (Uradni list RS, številka 113/2005).

V okviru priprave OPV za OGG je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja organov in služb znotraj OGG, temeljitejši vpogled v organiziranost in delovanje posameznih organov in služb OGG pa je bil opravljen pri tistih organih in službah, ki so delovno povezani z MOR in tistih organov in služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in z vidika zagotavljanja varnosti v OGG, so bili za potrebe OPV pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se tako ali drugače nanaša na zagotavljanje varnostnih razmer v OGG in na vzpostavitev MOR.

2.2 ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje občine Gornji Grad je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PP Mozirje, MOR, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OGG ter organov in služb OGG. Analiza je bila opravljena predvsem v sklopu petih področij in sicer: ogroženost javnega reda in miru, ogroženost varnosti cestnega prometa, ogroženost od kriminalnih pojavov, ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

2.3 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ

Za identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj so bila obravnavana varnostna tveganja na področju varnosti cestnega prometa, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in miru, na področju preprečevanja kriminalnih dejanj, na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja.

V okviru navedenega pa so nakazani načini obvladovanja varnostnih tveganj s strani MOR, hkrati pa so opredeljene tudi varnostne potrebe, izhajajoče iz Ocene varnostnih razmer v občini Gornji Grad oziroma iz analize in ocene ogroženosti ter varnostnih tveganj. Pri tem je bilo upoštevano poročilo o delu Policijske postaje Mozirje za leto 2008 in 2009.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

3.1 SPLOŠNO O NAMENU VZPOSTAVITVE REDARSTVA

Zakon o občinskem redarstvu (2006) ureja delo občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva (v nadaljevanju: redarstvo) tako, da izhaja iz načela enakosti pred zakonom, ki izključuje samovoljo občinskega, mestnega in medobčinskega redarja (v nadaljevanju: redar) ter preseganje njegovih pooblastil, saj po načelu strokovnosti z nadzorom nad opravljanjem redarske službe ne dopušča dvomov v korektnost dela redarja. Hkrati besedilo zakona temelji na načelu delitve odgovornosti med posameznimi nosilci nalog s področja varnosti v Republiki Sloveniji. Zakon o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju: ZVCP), ki določa pristojnost občine oziroma pooblastila redarstva na področju nadzora nad mirujočim prometom določa pristojnosti občin na tem področju na ta način, da so predpisana pooblastila, ki jih hkrati z državnimi organi (policijo) izvršujejo redarstva.

Podobno rešitev vsebuje Zakon o varstvu javnega reda in miru (v nadaljevanju: ZVJRM), ki določa, da občina oziroma njeni redarji ali redarstvo, na območju občine opravljajo naloge preprečevanja, odkrivanja in kaznovanja storilcev prekrškov zoper javni red in mir in sicer tako, da se ohranijo polna pooblastila pristojnih državnih organov. Zakon namreč določa, da ta nadzor opravljajo redarji in hkrati policisti, kar pomeni, da ne glede na določitev občinske pristojnosti, država svojo pristojnost ohrani. Vloga države oziroma policije je pri skupnih zadevah javne varnosti subsidiarna in še vedno odločilna. Če je javno varnostna zadeva takšne narave, da jo lahko rešuje redarstvo, je to njegova naloga. Policija nastopi šele, ko je to potrebno zaradi same narave stvari, npr. zahtevnost, stopnja nevarnosti, javni interes ipd., ali če tako sama oceni. V trenutku, ko policija iz takšnih ali drugačnih razlogov prevzame zadevo, je delovanje redarjev pod njenim poveljstvom. Policija tudi sicer v okviru zakona nudi redarstvu strokovno in operativno pomoč.

V skladu z Zakonom o občinskem redarstvu (v nadaljevanju: ZORed) so občine, mestne občine oziroma več občin skupaj (medobčinsko redarstvo) dolžne zagotoviti kadrovske, materialne in druge pogoje za delo redarstva. Država lahko v sodelovanju z organi lokalne oblasti načrtuje določene oblike uresničevanja javnih varnostnih ciljev iz njene pristojnosti s pomočjo redarstva in za to zagotovi tudi ustrezna finančna sredstva, npr. varovanje državne strateške infrastrukture na lokalnem območju, državnih prireditvev ipd. Občinsko redarstvo je del občinske uprave oziroma njena samostojna notranja organizacijska enota. Delovno področje občinskega redarstva, s katerim so določena njegova pooblastila, določi zakon in občina z odlokom. V okviru svojega delovnega področja je redarstvo prekrškovni organ občine. Redarstvo vodi vodja, katerega položaj določa zakon in odlok o ustanovitvi redarstva.

3.2 POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB REDARSTVA

V skladu z Zakonom o javnih uslužbencih (v nadaljevanju: ZJU) in Zakonom o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1) so z ZORed določeni tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati pooblašcene uradne osebe (v nadaljevanju PUO) redarstva. To so vsi tisti uradniki, ki imajo pooblastila za vodenje postopka in odločanje v prekrškovnem postopku ter pooblastila po Zakonu o občinskem redarstvu. Z določbami zakona, ki določajo naloge vodje redarstva ter določbami, ki določajo razmerja med občinsko oziroma mestno upravo in redarstvom, je zagotovljeno, da se lahko občinska redarstva, mestna redarstva in medobčinska redarstva organizirajo in delujejo kot strokovni organi. S takšno ureditvijo se zagotavlja spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načela sorazmernosti v postopkih občinskega redarstva.

PUO redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z ZJU, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog redarstva in za uporabo pooblastil redarja.

Usposobljenost PUO redarstva za opravljanje nalog redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom, ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

3.3 UPORABA POOBLASTIL IN PRISILNIH SREDSTEV REDARJEV

ZORed natančneje določa način določanja in izvajanja pooblastil redarja, ki pri opravljanju svojega dela prihaja neposredno v stik z državljanji. Pooblastila redarja niso enaka policijskim pooblastilom. Njegova pooblastila so prilagojena nalogam za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine oziroma nalogam na področju prometa, varovanja javnega reda in miru, obravnavi prekrškov zoper javni red in mir ter nalogam pri varovanju javnega premoženja in nalogam varovanja naravne in kulturne dediščine. Za uporabo prisilnih sredstev redarjev pa se smiselno

uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

ZORed upošteva, da redarji ne izdajajo in vročajo le plačilnih nalogov, ki so v skladu z ZP-1 ter odločbe o prekršku, zoper katere je dovoljena zahteva za sodno varstvo, temveč so v neposrednih stikih z ljudmi v različnih okoliščinah in situacijah, v katerih lahko pride do nepravilnega ali celo nezakonitega in nesorazmernega ravnanja. Prav zaradi tega ZORed z 19. členom omogoča ljudem, ki izrazijo svoje nestrinjanje z ravnanji redarjev ali izrazijo sum v upravičenost, zakonitost in sorazmernost uporabe njihovih pooblastil, da se zoper njihove postopke pritožijo ter da so po predpisanem postopku ugotovljene nepravilnosti redarjev ustrezno odpravljene ter zoper odgovornega redarja izrečeni z zakonom predpisani ukrepi (ZJU).

3.4 PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA REDARJEV

Preventivna oblika dela redarjev je vsekakor najbolj razširjena oblika preprečevanja kršitev, saj se z vsebino delovanja ne posega v temeljne človekove svoboščine in njihove pravice (nalaganje materialnih obveznosti, izrekanje kazni ...), temveč se cilj dosega z opozarjanjem, poučevanjem ter drugimi oblikami delovanja, s katerim se poskuša posameznika ali širšo javnost prepričati o nepravilnosti ravnanja, ki predstavlja kršitev predpisa ali drugo družbeno nesprejemljivo in moteče dejanje. Tako preventivna oblika dela oziroma preventiva velja za prijaznejšo in mehkejšo obliko delovanja redarja, s katero se poskuša preprečiti nastanek kršitve ali jo odpraviti.

Represivna oblika dela redarjev velja kot trša oblika delovanja, saj je že iz opisa preventivnega delovanja mogoče ugotoviti, da so opozorila v veliki meri odvisna od nadaljnjih ukrepov, ki predstavljajo posledico pri kršitvi. V primerih, kadar cilja ni mogoče doseči zgolj z opozorili, je potrebno poseči po ukrepih, ki kršitelje sankcionirajo z mandatno kaznijo ali drugimi oblikami materialne odgovornosti, zaradi storitve prekrška.

Večina zakonskih in lokalnih predpisov v svoji vsebini predvideva kazenske določbe za posamezne kršitve. Pri tem je seveda najprej dana možnost preventivnega ukrepa, velikokrat pa je kršitev že v samem začetku takšna, ki ne dopušča uporabe preventivnih ukrepov.

Med represivne ukrepe redarjev lahko med drugim uvrstimo: izdajo obvestila o prekršku, izrekanje mandatnih kazni z vročanjem plačilnih nalogov na kraju samem, podajanje predlogov za uvedbo postopka o prekršku sodišču oziroma drugemu prekrškovnemu organu, itd.

4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE GORNJI GRAD

Osnovni cilj OPV OGG je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda na območju Občine Gornji Grad z MOR. To pomeni, da je potrebno s

pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti večjo stopnjo javne varnosti v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se zagotavlja kvalitetnejše življenje v občini ter odpravlja in preprečuje posamezne odklonske pojave.

Delo MOR mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Zato mora MOR v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4.1 STRATEŠKI CILJ

V okviru priprave Občinskega programa varnosti OGG je strateški cilj dvig kakovosti življenja in dela občanov oziroma krajanov OGG, kakor tudi vseh tistih, ki so kakor koli drugače vpeti v bivalno oziroma delovno okolje OGG. Poleg tega je strateški cilj OPV OGG dvig stopnje javne varnosti in javnega reda ter varnosti na sploh na območju OGG.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v Občini Gornji Grad z MOR. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v mestih in občinah in seveda tudi za Občino Gornji Grad.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov, kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine in
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

4.2 OPERATIVNI CILJI

4.2.1 Varnost cestnega prometa

V okviru varnosti cestnega prometa je cilj OPV OGG zmanjšanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko redarske službe in policijske postaje.

Varnost v cestnem prometu v OGG še vedno ni zadovoljiva, kljub sprejetemu zakonu na tem področju, saj se pred leti postavljeni cilji prometne varnosti še vedno niso v celoti uresničili. Tako se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev cestno prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Tudi v OGG je zastavljen ambiciozen cilj, da se število prometnih nesreč s hudimi in najhujšimi posledicami zmanjša. Pri tem je potrebno izhajati iz dejstva, da so za stanje prometne varnosti v Občini Gornji Grad soodgovorni policija, redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Zato je v OGG nujno potrebno zagotoviti tudi kvalitetno sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Vsi pristojni organi in službe OGG ter MOR pa mora v okviru svojih pristojnosti krepiti in vplivati na ustvarjanje ustrezne prometno varnostne kulture vseh udeležencev v cestnem prometu.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja varnost cestnega prometa, morajo pristojni organi in službe OGG v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- sprejeti je potrebno Program varnosti cestnega prometa v OGG (3. odstavek 22. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP- 1, Uradni list RS, št. 56/2008- UPB5),
- uporabiti oceno prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela MOR za področje varnosti v cestnem prometu,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju s PP Mozirje,
- redarjem MOR je potrebno omogočiti, da si pridobijo pravno, strokovno in drugo, predvsem praktično, znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- redarje MOR je potrebno opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor ter urejanje prometa na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju Občine Gornji Grad,
- redarji MOR se morajo usposobiti za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi, ki jih uporabljajo pri svojem delu,

- v letnem načrtu dela MOR se mora med drugim opredeliti tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeliti naloge za večjo varnost otrok,
- poskrbeti je potrebno tudi za pregled prometne signalizacije in podati predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja).

4.2.2 Varstvo javnega reda in mira

V okviru obvladovanja javnega prostora oziroma območja je cilj OPV OGG zagotoviti fizično prisotnost redarjev na javnih območjih in prostorih na način, ki je v skladu z varnostno politiko, oceno varnostnih razmer ter s pravnimi predpisi in varnostno stroko.

Zakon o varstvu javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil.

Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, torej tudi OGG, ki preko svojih organov in služb, s predpisi in različnimi ukrepi zagotavljajo, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma stanje, s katerim se zagotavlja optimalna varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje na območju Občine Gornji Grad, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Prav zaradi tega imajo redarstva in redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, s katerimi se lahko aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja javni red in mir v OGG, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- uporabiti oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru pri izdelavi letnega načrta dela MOR za področje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev MOR na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev MOR za zakonito in strokovno uporabo prisilnih sredstev in drugih ukrepov,
- zagotoviti ustrezno usposobljenost redarjev MOR za hitre odzive na klice v sili in za ravnanje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti najustreznejšo in kvalitetno opremo redarjev MOR za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju s PP Mozirje, s katerim se mora med drugim zagotoviti ustrezno strokovno pomoč s strani PP Mozirje.

4.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

V okviru varnostnega obvladovanja javnih poti in rekreacijskih površin je cilj OPV OGG zagotoviti na teh poteh in površinah prisotnost redarjev, ob strokovni pomoči policistov.

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Takšne javne poti in rekreacijske površine se nahajajo tudi na območju OGG. Na teh poteh in površinah so tveganja največkrat kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se redarji MOR usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje, do prihoda policistov.

4.2.4 Pretočnost intervencijskih poti

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj OPV OGG zagotoviti na teh poteh prisotnost redarjev MOR.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja oziroma nasploh javne varnosti in javnega reda na območju Občine Gornji Grad. Zaradi tega je potrebno zagotoviti, da redarji MOR spoznajo območja na katerih se nahajajo intervencijske poti, in da lahko na ta

način, s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v Občini Gornji Grad, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- izdelati načrt intervencijskih poti na območju Občine Gornji Grad in sicer na podlagi ocene ogroženosti in varnostnih tveganj,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju MOR s PP Mozirje,
- izdelati načrt obhodov intervencijskih poti,
- redarjem MOR je potrebno zagotoviti kvalitetna in zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z MOR in z dežurno službo PP Mozirje,
- redarjem MOR je potrebno zagotoviti ustrezna vozila za varnostne obvoze intervencijskih poti.

4.2.5 Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

V okviru preprečevanja ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju Občine Gornji Grad je cilj OPV OGG, da se zagotovi ustrezna varnost navedenih zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine - ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/2008 in spremembe in dopolnitve št. 123/2008). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so redarji kot pooblaščené uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Ob tem velja poudariti, da so na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 102/2007) in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja (Uradni list RS, št. 43/2008) gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije dolžni organizirati službo varovanja, če hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino. Navedeni zavezanci lahko v ta namen organizirajo lastno varnostno službo v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju ali pa sklenejo za varovanje pogodbo z zasebno varnostno službo oziroma subjekti, ki so določeni v 3. členu Zakona o zasebnem varovanju (to so službe, ki se profesionalno ukvarjajo z zasebnim varovanjem).

Prav iz tega razloga je nujno, da MOR pri preprečevanju ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju Občine Gornji Grad sodeluje z navedenimi zasebno varnostnimi službami ter da si izmenjuje podatke, ki so pomembni za skupno zagotavljanje varnosti navedenih zgradb in

objektov.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine v Občini Gornji Grad, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- zagotoviti sodelovanje MOR z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki deluje na območju Občine Gornji Grad,
- MOR si mora priskrbeti oziroma izdelati seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in kulturne dediščine,
- MOR si mora izdelati načrt obhodov objektov naravne in kulturne dediščine,
- MOR si mora priskrbeti podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine,
- MOR lahko sklene pisni dogovor o sodelovanju z zasebnimi varnostnimi službami, v katerem mora imeti posebno mesto sodelovanje pri varovanju zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

4.2.6 Varstvo okolja

V okviru varstva okolja na območju Občine Gornji Grad je cilj OPV OGG izboljšati pregled nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečati obseg, profesionalnost in učinkovitost nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora in območij ter kakovosti življenja in dela občanov tudi v Občini Gornji Grad. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. V Občini Gornji Grad gre pri varstvu okolja za skrb v tem smislu, da se MOR aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varstvo okolja v Občini Gornji Grad, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- da se redarji MOR v okviru izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v OGG,
- MOR se mora povezati z okoljsko inšpekcijo in skupaj z njo oblikovati sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce predpisov s področja varstva okolja,
- MOR si mora priskrbeti karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami (območja) in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na »Oceno varnostnih razmer« in identificiranje varnostnih potreb obstaja potreba po obvladovanju te problematike. Razreševanje problematike na področju kriminalitete, javnega reda in miru ter varnosti v cestnem prometu in drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega dela policije, MOR in drugih dejavnikov v občini, ki lahko dajo na področju varnosti svoj prispevek. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje še zlasti s policijo, zasebno varnostnimi službami, inšpekcijskimi službami ter Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OGG.

Iz statistike je jasno razvidno, da PP Mozirje, ki v okviru svojih pristojnosti pokriva območje Občine Gornji Grad, beleži določeno stopnjo kriminalitete, prekrškov zoper javni red in mir in prometnih nesreč ter drugo varnostno pomembno problematiko. To pa zahteva večjo stopnjo prisotnosti pooblaščenih uradnih oseb in služb, ki so zadolžene za zagotavljanje varnosti prebivalstva, med njimi tudi MOR in njihovi redarji.

Zato mora MOR na območju Občine Gornji Grad pogosteje delovati, čas dela pa je potrebno prilagajati potrebam varnosti. Na ta način bi lahko MOR bistveno več delovalo preventivno in tako lažje delovalo v smeri community policing-a (v skupnost usmerjenega "policijskega" - varnostnega delovanja) ter s tem dejansko prispevalo k izboljšanju varnosti in tudi k povečanju občutka varnosti, ki je še kako pomemben za uresničitev strateškega cilja OPV OGG, to je dviga kakovosti življenja in dela meščanov - občanov ter dvig stopnje varnosti na območju Občine Gornji Grad.

6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med drugim je prav organizacija organov in služb, ki zagotavljajo varnost, tako na državni, kot občinski ravni, ključnega pomena v smislu izvajanja vseh njihovih pravic in dolžnosti oziroma njihovih pooblastil ter s tem povezano učinkovitostjo njihovega delovanja ter prijaznostjo do uporabnikov, torej do drugih organov, služb, organizacij, civilne družbe in nazadnje do delovnih ljudi, občanov občine in drugih državljanov.

Organiziranost MOR je določena Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja« (Uradni list RS št. 112/2009 z dne 22. 12. 2009). **Odlok je priloga OPV OGG.**

Delovno področje MOR je zelo obsežno, saj mora:

- zagotavljati pripravo občinskega programa varnosti,
- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževati javni red in mir,

- voditi prekrškovni postopek v skladu z zakonom,
- voditi predpisane evidence o izrečenih ukrepih in v zvezi s prekrškovnim postopkom,
- opravljati nadzor nad izvajanjem predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Trenutno je v Medobčinskem redarstvu, ki pokriva območje Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vranksko in Šoštanj je zaposlen vodja MOR in 7 redarjev.

8. VODENJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

MOR je organizirano v sklopu Medobčinskega inšpektorata, ki je organ skupne občinske uprave enajstih občin Zgornjesavinjske in Šaleške doline. Medobčinski inšpektorat vodi vodja inšpektorata, neposredno vodenje medobčinske redarske službe pa opravlja vodja medobčinskega redarstva, ki skrbi za zakonitost in strokovnost dela redarjev ter izvajanje Občinskega programa varnosti.

Naloge MOR kot pooblaščenice uradne osebe opravljajo vodja MOR in redarji (1. odstavek 5. člena ZORed).

Vodjo MOR imenujejo in razrešujejo župani ustanovitelji Medobčinskega inšpektorata soglasno. Vodja MOR odloča o zadevah iz pristojnosti MOR, organizira in koordinira delo PUO ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela MOR.

Vodja MOR neposredno koordinira delo MOR. S tem je zagotovljena konsistentnost in enotno oblikovanje vodenja MOR. Kot vodja službe prenaša usmeritve za delo neposredno do svojih podrejenih in na ta način operacionalizira delo, tako na terenu, kot tudi v prekrškovnem sistemu dela.

Vodja MOR sprejema dohodne dokumente in pošto ter razporeja naloge. Odrejene naloge izvršujejo posamezni delavci glede na problematiko. Po opravljenih nalogah poročajo vodji MOR, ki tudi verificira izhodne dokumente in pošto. Ob odsotnosti vodje MOR ga nadomešča vodja inšpektorata.

9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

9.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV

Pravna podlaga za delovanje občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti redarstev oziroma redarjev, ki so določene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS) in v občinskih odlokih.

Pravna podlaga za delovanje MOR pa je Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja« (Uradni list RS št. 112/2009). Z navedenim odlokom je, v skladu z 2. členom ZORed, ustanovljeno Medobčinsko redarstvo Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vranksko in Šoštanj. Odlok je **priloga** OPV OGG.

Ob tem je potrebno poudariti, da so temeljne pristojnosti redarstva določena v ZORed, ki ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Navedeni zakon tudi določa pogoje za opravljanje nalog PUO redarstva (tudi MOR), pooblastila, uniformo, označbe in opremo redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

ZORed v svoji osnovi neprestano uporablja terminologijo, s katero vse navezuje na občinsko redarstvo in občinskega redarja. Le 2. člen ZORed določa, da se lahko ustanovi tudi mestno in medobčinsko redarstvo, v katerih pa opravljajo naloge občinski redarji oziroma »redarji«. Tako se praviloma uradno ne uporablja pojma mestni redar in medobčinski redar. Tudi ko zakon v 10. členu določa pooblastila redarjev, uporablja le pojem občinski redar.

9.2 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON OBČINSKEM REDARSTVU

Kot je bilo že zapisano je Zakon o občinskem redarstvu temeljni zakon za ustanovitev, organizacijo ter delovno področje in naloge občinskega redarstva oziroma redarstva na sploh. Tako je v 2. odstavku 3. člena zakona določeno, da občinsko redarstvo na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, skrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

Glede na navedeno je MOR pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,

- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino in
- vzdrževati javni red in mir.

ZORed je torej temeljen sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v 1. odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

9.3 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi 1. odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Tako lahko MOR v skladu z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen) in
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

9.4 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V Zakonu o varnosti cestnega prometa-ZVCP-1-UPB5 (Uradni list RS, št. 56/2008) so opredeljena pooblastila redarstva na področju cestnega prometa v občini. Skladno z določbo 14. člena ZVCP lahko redarji MOR, zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa:

- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,
- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,

- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP¹ o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja in
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovito dokumentirajo.

Pri opravljanju navedenih nalog redarji MOR izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

Redarji MOR lahko pri opravljanju zgoraj navedenih nalog zahtevajo od voznika motornega vozila voziško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

9.5 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O PREKRŠKIH IN ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI

Redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerem so opredeljena njegova pooblastila. Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM, ZVCP, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima redar poseben status. Redar je skladno z določbo 126. člena Kazenskega zakonika² in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščen uradna oseba oziroma ima status pooblaščen uradne osebe in hkrati vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz tega statusa. Tudi redarji, ki delajo v MOR imajo ob statusu PUO tudi status prekrškovnega organa.

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu Zakona o prekrških.³ Z vidika redarstva je pomemben tudi Zakon o lokalni

¹ 113. člen ZVCP: (1) Z uporabo vozila se ne sme povzročati čezmernega hrupa oziroma ropota ali kako drugače onesnažiti okolja. (2) Ko voznik na cesti vozilo ustavi za več kot tri minute ali ga parkira, mora takoj ugasniti motor. Ta določba se ne uporablja za vozila, pri katerih motor poganja naprave za opravljanje določenih del (vozilo za zbiranje in odvoz odpadkov, vozilo za čiščenje kanalov, avtomobilsko dvigalo ipd.). Prepovedano je sunkovito speljevanje, zaviranje ali ustavljanje. (3) Na cesti ali ob njej je prepovedano izpuščati, puščati, odlagati, odmetavati ali postavljati karkoli, kar bi oviralo potek prometa, ogrozilo njegovo varnost, škodovalo ljudem, živalim, rastlinam ali onesnažilo okolje. Zlasti je prepovedano vozišče močiti ali ovirati odtekanje vode z njega, odlagati nanj sneg ali led, postavljati stebričke, verige ali druge naprave za ograjevanje parkirnih prostorov oziroma preprečevanje parkiranja, puščati na njem zabojnike za smeti ali druge predmete, razsipati po njem sipek material, ga pomazati z mazili ali drugače pomasti ali kako drugače onesnažiti. (4) Preden se vključi v promet na cesti s kolovozne poti ali druge zemljiške površine, mora voznik odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče. (5) Izvajalec gradbenih ali drugih del mora pri izvozu z gradbišča ali druge zemljiške površine, na kateri se izvajajo dela, očistiti zemljo ali blato z vozil, ki se s te površine vključujejo v cestni promet. (6) Zemljo ali blato, ki v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena onesnaži vozišče, mora voznik oziroma izvajalec del takoj odstraniti z vozišča. Če tega ne stori, očisti vozišče na njegove stroške pristojni izvajalec rednega vzdrževanja cest.

² 126. člen KZ: (2) Uradna oseba po tem zakoniku je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavnikega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

³ 45. člen ZP-1: (1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. (2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

samoupravi⁴, ki v prvem odstavku 21. člena opredeljuje določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter v zvezi z organiziranjem komunalno-redarske službe, ki skrbi za red v občini.

9.6 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA SPREJETE OBČINSKE ODLOKE V OBČINI GORNJI GRAD

Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 3/2007, ZP-1-UPB4) v 1. odstavku 3. člena določa, da se lahko prekrški določijo tudi z odlokom lokalne skupnosti. V Občini Gornji Grad določajo pristojnosti MOR predvsem naslednji pravni akti:

- **Odlok o občinskih cestah v Občini Gornji Grad** (Uradno glasilo ZSO, št. 19/2009 z dne 28.12.2009),
- **Odlok o zimski službi** (Uradno glasilo ZSO, št. 15/2009 z dne 22.10.2009),
- **Odlok o javnem redu in miru v Občini Gornji Grad** (Uradno glasilo ZSO, št. 8/1999 z dne 30.11.1999),
- **Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave "Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja"** (Uradno glasilo ZSO, št. 19/2009 z dne 28.12.2009),

Nekateri prekrški določeni v navedenih odlokih ter določene pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz njih ter se nanašajo na redarje, so zajete v drugih delih OPV OGG.

⁴ 21. člen ZLS: Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: – upravlja občinsko premoženje; – omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva; – načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči; – ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj; – v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe; – pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele; – skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja; – ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte; – ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev; – pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju; – pospešuje razvoj športa in rekreacije; – pospešuje kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju; – gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva; – opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami; – organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini; – skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč; – organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč; – organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe; – določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno; – sprejema statut občine in druge splošne akte; – organizira občinsko upravo; – ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med materialne in druge pogoje za delovanje MOR in redarjev lahko uvrščamo prostore MOR, opremo, ki jo uporabljajo redarji MOR, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Uradni list RS, št. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Uradni list RS, št. 103/2007), ki ju je izdal minister za notranje zadeve ter Pravilnik o uporabi službene uniforme, označbah in opremi občinskih redarjev, ki ga je izdal župan.

10.1 PROSTORI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Prostori Medobčinskega redarstva so v stavbi na naslovu Kopališka 3, Velenje.

10.2 OPREMA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV

Med opremo redarjev se uvršča:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

10.2.1 Službena vozila

MOR lahko uporablja službena vozila z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO« in simbol medobčinskega redarstva. Izvedbe napisov in simbolov so odvisne od velikosti in tipov službenih avtomobilov (isti tipi službenih avtomobilov morajo biti enako označeni).

MOR lahko uporablja tudi motorna kolesa s tem, da se napis in simbol določi na način, kot je določeno za službena vozila.

MOR lahko uporablja tudi kolesa z motorjem in kolesa, ki so lahko različne barve, brez nalepk, napisov in simbolov.

10.2.2 Tehnična oprema redarja

Tehnična oprema redarjev MOR po navedenem pravilniku o opremi je:

- oprema za komunikacijo z zbirkami osebnih podatkov,
- fotoaparati,
- oprema za izvajanje redarskih pooblastil,
- oprema za urejanje cestnega prometa in nadzor nad njim,

- posebna tehnična sredstva in posebni tehnični pripomočki,
- informacijska in telekomunikacijska oprema,
- oprema in pripomočki za usposabljanje in
- prenosna naprava za brezžično radijsko zvezo,

10.2.3 Osebna oprema redarja

Med osebno opremo redarja se štejejo kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrvico, STOP loparček in žepna svetilka.

Tipizacija oziroma tehnična specifikacija zgoraj navedene osebne opreme za redarja je določena v prilogi, ki je sestavni del Pravilnika o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev.

Redarji morajo opremo uporabljati in nositi tako, kot je predpisano v posebnih aktih in navodilih proizvajalca.

10.2.4 Uniforma redarja

Redar MOR mora med opravljanjem nalog nositi službeno uniformo. Uniforma redarjev je v vseh občinah enotna. Uniformo redarjev in njene sestavne dele lahko redar nosi le v skladu z njihovim namenom.

Uniforma redarja je zimska in poletna ter je po sestavi glede posameznih delov različna za redarje in redarke. Sestavni deli uniforme redarja so tudi dopolnilni deli uniforme (dežni plašč s kapuco, dežne hlače, delovni pas, prevleka za kapo s ščitnikom in položajne oznake redarjev), kolesarski komplet in komplet redarja motorista.

10.2.5 Simboli in oznake redarjev

Kot simbol MOR se uporablja grb in ime Mestne občine Velenje. Simbol MOR se nosi na levem rokavu in je izvezen grb Mestne občine Velenje s pripisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO VELENJE«.

Nad levim žepom delov uniforme redarja je dodatni našitek v rumeni barvi z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO VELENJE«, nad desnim žepom pa našitek v rumeni barvi s priimkom in začetno črko imena redarja. Velikost našitka in črk je odvisna od vrste oblačila.

Označbe nazivov v obliki položajnih oznak uradnih oseb redarstva se nosijo na epoletah in kot obesek na desnem žepu uniforme. Označbe nazivov so na modri podlagi iz tkanine z izvezenimi znaki zlato rumene barve, velikosti 20 mm. Določene so položajne oznake za vodjo redarstva, položajne oznake za redarja I, redarja II, redarja III in položajna oznaka za redarja pripravnika.

10.2.6 Službena izkaznica redarjev

Pooblaščen uradna oseba redarstva, torej tudi MOR, mora imeti službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora pokazati na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek. Službeno izkaznico PUO MOR izda župan Mestne občine Velenje ob imenovanju v naziv. PUO mora službeno izkaznico vrniti županu MO Velenje, če ji preneha delovno razmerje v MOR.

Službena izkaznica vsebuje naziv PUO MOR, njene identifikacijske podatke in pooblastila. Službena izkaznica redarja je sestavljena iz identifikacijske kartice in usnjenega ovitka iz črnega usnja.

11. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

11.1 SPLOŠNO O VRSTAH IN OBSEGU NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Redarstvo ni tipična služba občinske, mestne oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto uradnika občinske oziroma mestne uprave. Redar je PUO (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem, verbalne grožnje, vlečenje za rokav, odrivanje, preprečitev uradnega dejanja ipd.) ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in način kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina) s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z Zakonom o občinskem redarstvu, Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o varnosti v cestnem prometu in spremembami in dopolnitvami tega zakona, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi odloki in odredbami OGG, se je vrsta in obseg nalog temeljito spremenil tudi za MOR.

11.2 KONKRETNE NALOGE GLEDE NA VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

MOR izvaja preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,

- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

11.2.1 Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih

Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa oziroma zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa MOR opravlja predvsem na ta način, da:

- ureja in nadzira promet na cestah v Občini Gornji Grad in državnih cestah v naselju,
- dosledno izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju s tem, da v primeru zaznanih kršitev ustrezno in zakonito ukrepa,
- dosledno izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju, še zlasti pa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve določb zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- opravlja nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo,
- sodeluje v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena,
- sodeluje v akcijah sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter
- zagotavlja prometno ureditev ob varnostno zahtevnejših prireditvah in praznikih ter skupnih akcijah s policijo oziroma PP Mozirje.

11.2.2 Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah

Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah MOR zagotavlja predvsem:

- s preventivnimi obhodi na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah ter ugotavljanjem vseh tistih ravnanj udeležencev, ki se kažejo predvsem kot kršitve javnega reda in miru, motenje rekreativnih dejavnosti ali kažejo znake kaznivih dejanj oziroma drugih kaznivih ravnanj,
- z ustnim opozarjanjem in opozarjanjem preko sredstev javnega obveščanja o eventualnih nevarnostih in ogrožanjih, če se pojavijo na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah in območjih,
- s stalnim sodelovanjem s policisti in organiziranjem skupnih akcij s policijsko postajo, katerih namen je preventivno delovanje in opozarjanje na kršitve in druge nepravilnosti udeležencev in
- drugimi oblikami delovanja (obveščanjem pristojnih o poškodbah na javnih poteh, o nezakonitih odstranitvah signalizacije ...).

11.2.3 Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine MOR zagotavlja na ta način, da:

- v okviru svojih pristojnosti skrbi za preprečevanje ogroženosti in napadov na javno premoženje ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- poskrbi za zaščito sledov in zavarovanje kraja kaznivega dejanja ali drugega kaznivega ravnanja, ter da na ustrezen način o tem ali poškodovanju teh objektov obvesti policijo,
- sodeluje z zasebno varnostnimi službami (lastnimi ali pogodbeno najetimi), ki varujejo zgradbe in druge objekte naravne in kulturne dediščine, saj je njihovo varovanje obvezno glede na 59. člen Zakona o zasebnem varovanju (2007) in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja (2008),
- da opravlja druge naloge, s katerimi lahko prispeva k večji varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter
- sodeluje s policijo oziroma PP Mozirje pri akcijskem in rednem delu varovanja zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

11.2.4 Naloge vzdrževanja javnega reda in miru

Naloge vzdrževanja javnega reda in miru je poleg zagotavljanja varnosti cestnega prometa ena izmed osrednjih in pomembnejših nalog vseh redarstev v Republiki Sloveniji. Ne nazadnje imajo redarstva in občinski redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, da se morajo aktivno in dejavno vključiti v vse procese in aktivnosti kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru.

Glede na navedeno mora MOR na področju izvajanja nalog vzdrževanja javnega reda in miru zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati izvrševanje prekrškov s področja varstva javnega reda in miru in drugih prekrškov, s katerimi se posega v kakovost življenja in dela občanov OGG in njihovih obiskovalcev,
- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati tudi druge kršitve javnega reda, s katerimi se znižuje stopnja varnosti javnega prostora oziroma območij kraja Gornji Grad,
- ustrezno ukrepati po ZJRM v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen), beračenja na javnem kraju (9. člen), uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM), zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen), zaznave pisanj po objektih (13. člen), zaznav vandalizma (16. člen), zaznav nedovoljenega kampiranja (18. člen), v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen),
- ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena ZJRM),
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični glede na varnostno oceno ter varnostna tveganja in
- sodelovati s policijo oziroma PP Mozirje pri preprečevanju kršitev javnega reda in miru in njihovih akcijah na območju Občine Gornji Grad.

MOR oziroma redar mora na kraju dogodka zadržati storilca prekrška, če ga je zalotil pri storitvi prekrška. Takšno pridržanje lahko traja do prihoda policije, vendar največ 1 uro.

11.2.5 Naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj

Naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov so naloge, s katerimi se preprečuje izvrševanje kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kamor med drugim sodijo tudi prekrški ter kršitve finančnih, davčnih in drugih predpisov.

MOR mora na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj ter kriminalnih pojavov v okviru svojih pristojnosti zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati kazniva dejanja in druga kazniva ravnanja ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v Občini Gornji Grad,
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika izvrševanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in glede na varnostno oceno na področju preprečevanja kaznivih dejanj v OGG in
- sodelovati s policijo oziroma PP Mozirje in drugimi organi pri akcijah in drugih organiziranih oblikah preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog.

Poleg navedenega pa imajo redarji MOR na področju preprečevanja in odkrivanja kaznivih dejanj še naslednji dve obveznosti:

- redar sme oziroma »mora« na kraju kaznivega dejanja zadržati storilca kaznivega dejanja, ki ga je zalotil pri storitvi kaznivega dejanja in sicer do prihoda policije, vendar največ eno uro;
- redar je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo (lahko tudi državno tožilstvo), če pri opravljanju svojih nalog ugotovi, da se pripravlja, izvršuje ali je že izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

11.2.6 Naloge na področju varstva okolja

Varstvo okolja je zelo široko področje, v katerega je mogoče posegati z bagatelnimi dejanji in ravnanji, ki so varnostno manj problematična, lahko pa tudi z hujšimi oblikami takšnih ravnanj (množična naklepna poškodovanja, vandalizem, požigi ...), največkrat pa se v okolje posega zaradi nastalih izrednih dogodkov kot so naravne nesreče (potresi, poplave, požari ...), prometne nesreče z »ekološkimi posledicami«, onesnaževanje okolja, poškodovanje zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter drugo.

Glede na navedeno mora MOR na področju varstva okolja zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati vse možne oblike poseganja v okolje ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v OGG,
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika varstva okolja in tistih mestih, kjer pogosteje prihaja do nezakonitega in nedopustnega poseganja v okolje,
- storiti vse potrebno v okviru svojih pristojnosti za zmanjševanje posledic (škod, poškodb in izgub) nastalih zaradi naravnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov,
- sodelovati s policijo oziroma posameznimi policijskimi postajami in drugimi organi pristojnimi za varstvo okolja pri akcijah in drugih organiziranih oblikah zagotavljanja varstva okolja, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog in
- opravljati druge naloge na področju varstva okolja, s katerimi se dviguje stopnja varnosti na javnih prostorih in območju kraja Gornji Grad.

11.3 DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med druge naloge MOR lahko štejemo predvsem:

- naloge, določene v odlokih OGG,
- izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v OGG,
- naloge na področju dinamičnega prometa,
- prostorski obseg izvajanja nalog,
- naloge povezane z drugimi področji dela in
- logistične in druge naloge MOR.

11.3.1 Naloge Medobčinskega redarstva po odlokih Občine Gornji Grad

Naloge redarjev MOR so določene predvsem v naslednjih aktih in sicer:

- **Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja« (Uradni list RS št. 112/2009)**

11.3.2 Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v Občini Gornji Grad

MOR opravlja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili in izvaja ukrepe, za katere je z zakonom o varnosti cestnega prometa in drugimi zakoni pooblaščen, ter ukrepe, ki so določeni z občinskimi odloki in drugimi občinskimi predpisi.

Občinski redarji so pooblaščené uradne osebe, ki sistematično opravljajo nadzor nad izvajanjem predpisov, navedenih v prejšnjem odstavku in drugih predpisov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

Pri izvajanju navedenih nalog redarji MOR po potrebi sodelujejo s Policijsko postajo Mozirje in drugimi organi in službami OGG.

Zakon o varnosti cestnega prometa v 15. členu daje neposredno pooblastilo za izvajanje nadzora mirujočega prometa lokalni skupnosti. Glede na navedeno MOR izvaja nadzor nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili in izreka mandatne kazni v primeru kadar je vozilo ustavljeno ali parkirano v nasprotju z določili 52. člena Zakona o varnosti cestnega prometa:

- na prehodu za pešce in v razdalji, manjši od 5 m pred prehodom,
- na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti ali kolesarskem pasu,
- na železniškem prehodu ali manj kot 15 m od prehoda oziroma proge,
- v križišču in v razdalji manjši od 5 m od najbližjega prečnega roba vozišča,
- v predoru, podvozu, galeriji, na mostu in nadvozu,
- na označenem avtobusnem postajališču na vozišču ali manj kot 15 m od njega, je pa dovoljena ustavitev na postajališču izven vozišča, če s tem ni oviran avtobusni promet,
- na ozkem in nepreglednem odseku ceste (ovinku, pod klancem), če drugo vozilo ne bi moglo varno voziti mimo,
- na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in nepretrgano vzdolžno črto na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m,
- na pospeševalnem, zaviralnem, prehitevalnem in odstavnem pasu,
- na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni znak ali napravo, ki daje svetlobne ali zvočne signale,
- na vozišču ceste izven naselja,
- na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil,
- na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu,
- na cestah v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v isto smer,
- na označenem parkirnem prostoru za invalide, razen invalidov iz 49. člena tega zakona,
- na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom,
- nad priključkom za vodovodno omrežje (hidrant). Prepoved iz te točke mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo in
- v območju umirjenega prometa, razen kjer je izrecno dovoljeno s predpisano signalizacijo in v območju za pešce.

11.3.3 Naloge Medobčinskega redarstva na področju dinamičnega prometa

V letu 2008 so bile sprejete Spremembe in dopolnitve zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS št. 37/2008), kjer se je na področju dinamičnega oziroma gibajočega prometa vneslo korenite spremembe glede pristojnosti redarjev.

Pri tem sta najpomembnejši dve pristojnosti redarjev, torej tudi redarjev MOR in sicer:

- da lahko urejajo in nadzirajo promet na cestah OGG in državnih cestah v naselju ter
- da lahko opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri izvajanju navedenih nalog redarji MOR po potrebi sodelujejo s posameznimi policijskimi postajami in drugimi organi in službami OGG.

11.3.4 Prostorski obseg izvajanja nalog Medobčinskega redarstva

Z realnim pogledom na prostorsko zaokroženost OGG in s predpostavko, da je intenziteta nadzora, v povezavi s frekvenco dogodkov na posameznih območjih, so za izhodišče določevanja prostorskega obsega dela v prvi fazi določena le območja v središču Rečice ob Savinji in šele na podlagi ugotavljanja, sporočanja ter zbiranja obvestil, bo prostorski obseg dela vezan tudi na njeno okolico.

Takšno odločitev utemeljujejo tudi uradni podatki o obsegu dela na nekaterih področjih Občine Gornji Grad, kar je razvidno iz Ocene varnostnih razmer na območju OGG.

11.3.5 Naloge Medobčinskega redarstva povezane z drugimi področji dela

Pri nalogah MOR, ki so povezane z drugimi področji dela, gre za preprečevanje kršitev predpisov, za katere izvajanje in nadzorovanje ni pristojno MOR. Ne glede na to pa gre za kršitve predpisov, ko lahko MOR s preventivnimi in drugimi oblikami izvajanja nalog, v okviru svojih pristojnosti, ukrepa tako, da kršilce opozarja na kršitve in o tem obvešča pristojne lokalne in državne organe ter službe.

V to kategorijo predpisov sodijo tisti zakonski in podzakonski predpisi, za katere izvrševanje so pristojni drugi organi in službe, MOR pa lahko ob kršitvah teh predpisov izreka opozorila in podatke o kršitvah in kršilcih sporoča pristojnim organom in službam, ki lahko kasneje ustrezno ukrepajo v skladu s svojimi pristojnostmi ter vplivajo na preprečevanje oziroma odpravljanje takšnih kršitev.

11.3.6 Logistične in druge naloge Medobčinskega redarstva

V okviru vrste in obsega nalog MOR so bile do sedaj predstavljene predvsem operativne naloge MOR in naloge redarjev oziroma PUO MOR.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarjev na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja MOR ter pripravo konkretnih

načrtov za odzivanje na kršitve in preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kvaliteto življenja in dela v občini Gornji Grad.

Prav zaradi tega je v MOR v organizacijskem in vsebinskem smislu vzpostavljena ustrezna logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu in delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora je namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Glede na to, da je prekrškovni postopek kompleksen in sestavljen iz različnih vej obdelave, MOR pri posodabljanju dela izhajalo iz nekaterih temeljnih izhodišč in usmeritev občine Gornji Grad in sicer:

- povečati strokovnost dela,
- zagotoviti takšno tehnologijo, ki bo ne glede na količino podatkov, časovno sposobna njihove obdelave (pri tem se je upoštevalo predvsem zakonite roke),
- zmanjšati število administrativnih delavcev za obdelavo podatkov in zmanjšati čas administrativnega dela redarja,
- zmanjšati število napak v procesu dela in
- znižati stroške pri obdelavi podatkov, zlasti pa pri vodenju prekrškovnih postopkov.

Za izvedbo zastavljenih temeljnih izhodiščih in usmeritev OGG je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljati informacijske in druge programe za kvalitetno in učinkovito delo MOR, seveda v skladu z razvojem informacijskih in drugih tehnologij v svetu.

12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

12.1 SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, ki so določene z zakonom in občinskimi predpisi. Takšna upravičenja oziroma posebne pravice niso zgolj pravice, temveč največkrat istočasno predstavljajo tudi dolžnosti, saj zakonodajalec od tistega, ki ima pooblastila zahteva, da jih tudi mora uporabiti ob pogojih, ki jih določa zakon in na način, ki je določen v zakonu in podzakonskih aktih.

Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali pa morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvršiti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih določenih z zakonom in način, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja kako pravno dejanje.

V Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed) so določena tista pooblastila, s katerimi je redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine. Glede na predpise lahko redarji uporabljajo naslednja pooblastila:

- opozorilo,
- ustno odredbo,
- ugotavljajo istovetnost,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- fizično silo ter sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

V ZP-1 so določena pooblastila redarjev, ki jih izvajajo v postopkih o prekrških, posamezna pooblastila pa jim dajejo tudi drugi (specialni) zakoni. Tako lahko med pooblastila redarjev na določen način štejemo tudi predvsem naslednje ukrepe:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovijo njegovo istovetnost,
- uporabljajo znake, ki jih uporabljajo policisti z zakonom in podzakonskimi akti.

12.2 OPOZORILO

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Zakon o policiji določa v 34. členu, da policisti z opozorilom opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike, posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja.

Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo opozorilo ločiti od pooblastila ukaz, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi

ZORed. Tako lahko redar pooblastilo opozorilo uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče redar na podlagi določil ZORed, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo redarji možnost izreka opozorila tudi po ZP-1, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

12.3 USTNA ODREDBA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu ZORed, ki določa, da z ustno odredbo redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti redarstva. Z odredbo se zahteva, da mora kdo kaj storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo izrekanja ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb 34. člena Zakona o policiji (ZPol), ki določa, da z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko redar uspešno opravi nalogo iz svoje pristojnosti in s tem poskrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

12.4 UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja istovetnosti. Ugotavljanje istovetnosti je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje ali za katero se misli, da je. To opravilo je v policiji znano kot legitimiranje, to pa je uradno dejanje, s katerim policisti, smiselno pa tudi redarji, ugotavljajo istovetnost in osebne podatke svojih oseb v postopku.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje istovetnosti opredeljeno v 12. členu ZORed, ki določa, da redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in

ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženja, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost oseb se ugotavlja na podlagi vpogleda v osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, ki je opremljena s fotografijo in ki jo je izdal državni organ. Istovetnost je mogoče ugotavljati tudi na podlagi tuje potne listine ali druge javne listine, ki je opremljena s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost ali na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti. Če redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Redar lahko pri opravljanju nalog zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zahteva od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

12.5 VARNOSTNI PREGLED OSEBE

ZORed v 10. členu odloča, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda, uporabljajo določbe ZPol in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega, morajo redarji pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“ poznati vsebino enakega pooblastila iz ZPol, ki v 38. členu določa, da lahko policisti pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, v primeru, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Pod istimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi redarji. Iz navedenega torej izhaja, da lahko pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po ZPol obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila varnostnega pregleda določen v 22., 23. in 24. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- da pri varnostnem pregledu policist z rokami pretipa oblačila osebe, rokavice, pokrivalo in lase ter pregleda obutev. Če pri tem zazna predmet ali snov, ki bi ju oseba lahko uporabila za napad ali samopoškodovanje, predmet ali snov vzame in pregleda. Policist pregleda tudi druge predmete, ki jih ima oseba pri

sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti. Varnostni pregled osebe praviloma opravlja oseba istega spola, razen kadar varnostnega pregleda ni mogoče odložiti (22. člen),

- da lahko policisti opravijo tudi varnostni pregled stvari, prevoznega sredstva, ki so v neposredni bližini in dostopni osebi, ki jo varnostno pregleduje (23. člen)

in

- da lahko policist, če pri varnostnem pregledu najde orožje ali drug nevaren predmet, le tega odvzame. Če policist najde predmet, ki mora biti zasežen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek in zakona, ki ureja postopek o prekrških, ali na podlagi drugega zakona, policist po pregledu nadaljuje postopek po teh predpisih (24. člen).

Tako kot je to določeno v ZPol, se varnostni pregled opravlja vselej, ko obstaja verjetnost (sum), da bo oseba napadla redarja z orodjem, orožjem ali kakim drugim predmetom (šop ključev, prenosni telefon) ali poškodovala samega sebe.

12.6 ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja storilca na kraju prekrška ali kaznivega dejanja. V 13. členu ZORed pa je določeno, da sme redar na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdalj eno uro.

Ukrep je podoben policijskemu ukrepu omejitve gibanja na določenem prostoru, ki pomeni prepoved zapustitve določenega prostora oziroma območja do prihoda policije. Tudi s tem ukrepom se posega v človekove pravice in temeljne svoboščine kot smo omenili pri drugih ukrepih. Ukrep zadržanja oseb do prihoda policije lahko izvršijo redarji proti storilcu prekrška in proti osebi, ki je bila zalotena pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca, do prihoda policije. Takšna dikcija je povzeta po Zakonu o kazenskem postopku, ki določa, da tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost s tem, da ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku oziroma policiji.

Po ZORed sme redar zadržati do prihoda policije le tistega, ki ga zaloti pri storitvi prekrška ali pri izvrševanju kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca. Takšno zadržanje sme, glede na 13. člen ZORed, trajati najdalj eno uro. S tem zakonodajalec ne zavezuje le redarja, temveč tudi policijo, da le-ta storilca tudi prevzame čim prej. Zalotitev redarja pomeni tudi zasledovanje osebe, če ta ob zalotitvi pobegne s kraja, kjer je bila zalotena, do kraja, na katerem ji redar pobeg onemogoči in jo od tega trenutka dalje zadrži do prihoda policije.

V vseh drugih primerih, ko storilec izvrši kaznivo dejanje oziroma kaznivo ravnanje ali kako drugače ogroža varnost ljudi ali premoženja, sme redar ukrepati v skladu z zakonom in uporabiti druge ukrepe, ki jih ima na voljo, seveda le v skladu z zakonom in če so izpolnjeni vsi pogoji.

Ob zadržanju osebe do prihoda policije mora redar ugotoviti njeno istovetnost in pridobiti podatke o zadržani osebi in sicer:

- osebno ime, rojstne podatke, naslov stalnega ali začasnega prebivališča zadržane osebe,
- razlog zadržanja,
- čas in kraj zadržanja,
- čas obveščanja policije in čas predaje zadržane osebe policiji,
- morebitne telesne poškodbe in uporabo sredstev za vklepanje.

Če so podani razlogi, zaradi katerih redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe ali bi bilo nevarno, da na kraju zadržanja ugotavlja istovetnost zadržane osebe, sme redar z ugotavljanjem istovetnosti in pridobivanjem zgoraj navedenih podatkov počakati do prihoda policije.

Pri izvajanju tega pooblastila je potrebno omeniti, da je s pooblastilom zadržanja storilca prekrška in kaznivega dejanja neposredno povezano pooblastilo izrekanja ustne odredbe. Da bi se zagotovila jasna opredelitev med posameznimi dejanji oziroma fazami izvajanja postopka redarja je nujno, da se ga poveže s pooblastilom izdajanja ustne odredbe, s katero se storilcu jasno pove oziroma odredili zadržanje. Od izrečene odredbe dalje pa teče tudi enourni rok, ki ga ima redar na voljo za izvajanje pooblastila zadržanja.

Zakon o kazenskem postopku določa v 160. členu, da sme tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, vsakdo vzeti prostost. Osebo, ki ji je bila na tej osnovi vzeta prostost se mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ni mogoče storiti, pa je potrebno o tem takoj obvestiti nekoga od teh organov.

12.7 ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI

ZORed določa, da imajo redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe ZPol in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. ZPol v 46. členu določa, da policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete. Podrobneje je način izvedbe pooblastila zasega predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti določeno v 58., 59., 60., 61. in 62. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- če okoliščine to dopuščajo, policist ukaže osebi, naj sama pokaže ali izroči predmet, ki ga je potrebno zaseči,
- nevaren predmet odvzame policist ali druga strokovno usposobljena oseba, ki lahko poskrbi za nadaljnjo hrambo ali uničenje,
- policist predmet zaseže tako, da prepreči njegovo poškodovanje,
- do izpolnitve zapisnika ali potrdila mora biti predmet pod vidnim nadzorom njegovega upravičenca ali v zapečatenem ovoju,
- v akt o zasegu policist vpiše komu, kje in kdaj je bil predmet zasežen, zakonsko podlago zasega, kdo ga je zasegel in natančen opis predmeta,
- opis mora vsebovati vrsto in značilnosti ter tudi vidne poškodbe predmeta, tako da ga je mogoče razlikovati od drugih podobnih predmetov,
- policist lahko v postopku fotografira ali posname predmet in okolje, v katerem je bil najden,
- o zasegu hitro pokvarljivega blaga mora policist takoj obvestiti pristojnega državnega tožilca ali sodišče za prekrške, ki odloči o nadaljnjem postopku z zaseženim blagom.

Policist zasežen predmet odstopi pristojnemu organu. Če je potrebno na predmetu iskati sledove kaznivega dejanja ali prekrška ali opraviti drugo kriminalistično tehnično opravilo, policist ta postopek izvede pred pošiljanjem predmeta pristojnemu organu.

Nevaren predmet, ki ne bo vrnjen osebi, mora policist komisijsko uničiti oziroma odstopiti pristojni organizaciji, ki je usposobljena za njegovo uničenje ter o tem napisati zapisnik o uničenju in obvestiti osebo, ki ji je bil predmet zasežen. Če predmet ni nevaren ali ni bil predlagan postopek pred pristojnim organom, ga mora policist, takoj ko je mogoče, vrniti osebi, ki ji je bil zasežen, ali drugi upravičeni osebi. O vrnitvi zaseženih predmetov policist obvesti upravičenca in ga pozove, da predmete prevzame na sedežu organa praviloma v kraju njenega prebivališča, hkrati pa ga opozori na njegovo pravico zahtevati, da se mu predmeti dostavijo na dom.

S predmetom, ki je bil zasežen osumljencu kaznivega dejanja in ni njegova last, ali je bil najden na kraju kaznivega dejanja in je njegov lastnik neznan, policist ravna po določilih zakona, ki ureja kazenski postopek.

Policijska enota zasežene predmete do izročitve pristojnemu organu hrani vidno ločeno v posebnem prostoru ter vodi njihov pregled. Na vsakem predmetu morajo biti naslednji podatki:

- šifra v skladu s pravili o pisarniškem poslovanju,
- njegova zaporedna številka v posamezni zadevi ter
- ime in priimek policista, ki je vodil postopek.

V policijski enoti so lahko predmeti v drugem prostoru le, kadar je to upravičeno zaradi preiskovanja zadeve (npr. pregled večje količine dokumentov), neupravičnim osebam pa je dostop onemogočen.

ZP-1 določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki je storilec prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

Tudi z zakonom, ki določa prekršek, se sme določiti odvzem predmetov. Pri odvzemu predmetov po navedenih zakonih morajo biti redarji še posebej pozorni na to, kakšni pogoji so določeni za odvzem. Bistveno je, kaj je določeno. Ali se morajo, ali se lahko odvzamejo oziroma zasežejo.

ZJRM-1 določa, da lahko redar zaseže brez odločbe pristojnega organa acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi. ZVCP določa, da lahko redar odvzame neupravičeno uporabljeno parkirno karto.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške, za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

13.1 SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Zakon o občinskem redarstvu v 1. odstavku 10. člena določa, da ima redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, če Zakon o občinskem redarstvu ne določa drugače. V nadaljevanju pa navedeni zakon določa, da sme redar uporabiti sledeča prisilna sredstva:

- fizično silo,
- sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

Fizično silo in plinski razpršilec sme redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada, sredstva za vklepanje in vezanje pa zoper osebo, ki jo sme v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

13.2 UPORABA FIZIČNE SILE

Fizična sila je, glede na Zakon o občinskem redarstvu, skrajni ukrep redarja, ki ga lahko uporabi le, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada. Kot je razvidno, je pogoj za uporabo fizične sile zelo natančno opredeljen, zakon pa ne opredeljuje kaj sodi v okvir uporabe fizične sile. To opredeljuje Pravilnik o policijskih pooblastilih, ki določa, da sme policist uporabiti fizično silo v obliki strokovnih prijemov, udarcev in metov ter drugih posamičnih ali skupinskih prijemov, kot je na primer dvigovanje ali prenos oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja, potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Glede na navedeno in določilo 10. člena ZORed, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabijo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, se za uporabo fizične sile štejejo:

- **strokovni prijemi** so prijemi, povzeti iz nekaterih borilnih veščin, predvsem aikida, in se opirajo na tehniko vzvodov. Ti vzvodi se lahko izvajajo na različnih delih človeškega telesa, najpogosteje na zapestju, rokah in komolcu. Med strokovne prijeme uvrščamo tudi različne tehnike davljenja ter druge prijeme;
- **strokovni meti**, so povzeti predvsem iz tehnik metov, ki se uporabljajo pri borilni veščini judo. Vsa tehnika je grajena na principu, da se nasprotnikovo telo spravi iz ravnotežja in se ga nato s pomočjo svojega telesa vrže na tla. Pri tem se uporabljajo različni deli telesa, po tem so praviloma tudi poimenovani posamezni meti, kot so: ročni meti, nožni meti, bočni meti, meti na stran itd. Strokovne mete uvrščamo med najhujšo uporabo fizične sile, saj se pri tem vrže nasprotnika na tla, pri tem pa lahko pride do različnih, tudi zelo hudih poškodb;
- **strokovni udarci** so udarci, ki so prevzeti iz borilne veščine karate. Ločuje se predvsem udarce z roko, udarce z robom dlani, udarce z glavo in udarce z ного. Z udarci se udarja v različne dele telesa, vendar se ne sme udarjati v tiste dele telesa, pri katerih se lahko telo hudo poškoduje (glava, vrat, predel srca, hrbtenica in druge vitalne dele telesa). Strokovni udarec je hujša oblika fizične sile kot strokovni prijemi in lažja oblika od strokovnih metov, saj je mogoče strokovne udarce ustrezno kontrolirati, kar je pri strokovnih metih težko. Bistvo strokovnosti udarca je kontrola moči, hitrosti in smeri udarca;
- **drugi posamični ali skupinski prijemi** so primeri dvigovanja ali prenosa oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja ter potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Pri fizični sili je potrebno poudariti, da se sme fizična sila uporabiti samo **strokovno**. To seveda pomeni, da morajo biti redarji za to ustrezno usposobljeni in izurjeni. O uporabi fizične sile zato ni mogoče govoriti pri nestrokovnih udarcih, klofutah, brcah in podobnem. Dejstvo je, da zakonodajalec uvršča redarje med tiste osebe, ki smejo

pri opravljanju svojih nalog uporabiti tudi silo, torej fizično silo. To je dopustno le nekaterim, ki jih mora zakon vselej izrecno določiti, kar pomeni, da se tisti, proti kateremu redar uporabi fizično silo, zoper to silo ne sme upreti oziroma upirati. Torej se nima pravice sklicevati na silobran, da se brani, da odvrča protipravni napad, ker fizična sila, ki jo uporabi redar, ni protipravni napad, ni protipravno dejanje, temveč pravno oziroma zakonito dejanje oziroma ravnanje redarja.

Redar ima torej pravico, da uporabi fizično silo z namenom, da zagotovi izvršitev svoje naloge oziroma ukrepa, ki ga je dolžan izvršiti. Pri tem gre v prvi vrsti za uporabo fizične sile, ki jo poznamo kot prisilno sredstvo, ki ga sme uporabiti policist. Ob dosledni uporabi pravil, ki veljajo za policiste, bi to pomenilo, da morajo tudi redarji najprej uporabiti strokovne prijeme, nato strokovne mete in strokovne udarce. To za redarja pomeni, da mora, če je glede na okoliščine dopustno uporabiti različne oblike fizične sile, uporabiti najprej strokovni prijem in šele, ko ugotovi, da s strokovnimi prijemi ne bo dosegel zakonitega namena, lahko uporabi strokovne udarce in mete. To seveda velja samo takrat, ko redar uporabi fizično silo zato, da odvrne od sebe ali koga drugega istočasni protipravni napad.

Pred uporabo fizične sile mora redar skrbno in preudarno oceniti okoliščine in razloge za njeno uporabo ter opozoriti osebo, da se z upoštevanjem njegovih zahtev izogne posledicam. Tako bo v konkretnem primeru redar izrekel opozorilo na primer na naslednji način: zahtevam, da prenehate s kršitvijo javnega reda in miru, ali zahtevam, da prenehate groziti, ali zahtevam, da prenehate z napadom.

Redar je dolžan uporabljati fizično silo tudi tako, da z najmanjšimi posledicami doseže zakoniti namen, z uporabo pa mora prenehati takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila fizična sila uporabljena, ali ob ugotovitvi, da zakonitega namena na ta način ni mogoče uresničiti. Če redar pri uporabi fizične sile osebo telesno poškoduje, je dolžan poskrbeti, da takšna oseba čim prej dobi medicinsko pomoč, o tem pa mora obvestiti vodjo MOR in ravnati v skladu s 16. členom ZORed.

13.3 SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE

Sredstva za vklepanje in vezanje lahko redar v skladu z 2. odstavkom 14. člena ZORed uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Namen teh sredstev je, da se osebi oziroma kršitelju onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje redarja zavezuje, da uporablja sredstva za vklepanje in vezanje zakonito ter strokovno. Ta ukrep je časovno omejen do prihoda policije in na omejitev, da ne sme trajati več kot eno uro.

Med sredstva za vklepanje in vezanje lahko pri policistih štejemo lisice, plastično zatego, vrvico in druga primerna sredstva. Uporaba drugih primernih sredstev za vezanje je načeloma dovoljena samo, če policist nima pri sebi katerega od naštetih sredstev za vklepanje in vezanje. Druga sredstva, primerna za vezanje, so lahko hlačni ali drugi pas, kravata, primerne čvrste in raztegljive nogavice, čvrste in močne vezalke, gumijasti trak ali lepilni trak in druga primerna sredstva. Pri uporabi vseh

sredstev za vklepanje in vezanje velja osnovno načelo, da je potrebno, kolikor je le mogoče, spoštovati človekovo dostojanstvo.

Redar mora paziti na to, da osebam, ki jih vklepe ali zveže, ne prizadene nepotrebnih poškodb, predvsem pa mora paziti na to, da ne zaustavlja pretoka (cirkulacije) krvi na okončinah, kjer izvaja vklepanje oziroma »vezanje«. Ob uporabi teh sredstev mora redar napisati poročilo o uporabi sredstev za vklepanje ali vezanje in ga predložiti vodji MOR.

13.4 PLINSKI RAZPRŠILEC

Ob upoštevanju določb 10. člena ZORed, ki določa uporabo »plinskega razpršilca« kot uporabo prisilnega sredstva, je potrebno poznati tudi določbe Zakona o policiji, ki v zvezi navedenega prisilnega sredstva določajo, da lahko plinski razpršilec policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeti, privedi ali ji odvzeti prostost, kot tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad na sebe ali koga drugega.

Za redarja pa ZORed v 14. členu določa, da lahko plinski razpršilec uporabi samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Pravilnik o policijskih pooblastilih določa, da se za uporabo plinskega razpršilca šteje uporaba utekočinjenega plina ali drugega pršila, ki se ga uporabi tako, da se s pritiskom na sprožilec plinsko sredstvo ali pršilo sprosti. Pri tem je potrebno paziti, da je curek ali oblak plina usmerjen neposredno proti osebi zoper katero se ga uporablja. Pred uporabo plinskega razpršilca mora redar osebo na ustrezen način opozoriti, če to okoliščine dopuščajo.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi mere varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora redar pred njihovo uporabo prepričati na kakšni osnovi deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzilnega plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenske in drugih vrst pekoče paprike (t.i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, solzenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi navedenih učinkov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je pred tem izvajal. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in mu nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega redar nima, pa je osebi potrebno sprati obraz in oči z hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca preneha delovati po približno 30 minutah, v kolikor se oči spirajo z vodo. Oči se izpira izključno s čisto vodo.

13.5 OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji MOR oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil je smiselno, da poročilo redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je oseba zoper katero je redar uporabil prisilno sredstvo, v postopku telesno poškodovana, ji mora redar nuditi nujno pomoč in ji v najkrajšem možnem času zagotoviti ustrezno medicinsko pomoč. V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja MOR dolžan takoj obvestiti župana Mestne občine Velenje in župana občine, na območju katerega je bilo uporabljeno prisilno sredstvo.

V tem obvestilu mora vodja MOR navesti podatke o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrste uporabljenega prisilnega sredstva ter podatke o drugih okoliščinah in dejstvih, ki so pomembna za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja redarja MOR.

13.6 OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročila ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja redarja vodja MOR. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti. V primeru da je uporaba prisilnih sredstev imela za posledico telesno poškodbo ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja redarja opravi komisija, ki jo imenuje župan MOV oziroma župan, na katerem območju je bila uporabljena sila. Župan mora imenovati neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanj MOR. V komisiji morajo biti direktor občinske uprave, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Navedena komisija obravnava tudi pritožbe zoper delo MOR, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih MOR, kadar oceni, da je to potrebno. Komisija lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če oceni, da je takšno sodelovanje potrebno in pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

13.7 ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK REDARJEV

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja na območju Občine Gornji Grad kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu Občine Gornji Grad. Glede na ZORed mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo.

13.8 DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST REDARJEV

Pri svojem delu so redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z ZORed ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

14.1 RAZPORED IN ODPRAVA NA DELO

Delo MOR se načrtuje z mesečnim in tedenskim razporedom dela. V slednjem se konkretizira posamezne naloge redarja in območje njihovega delovanja.

Redar MOR ima pred nastopom službe odpravo na delo in sicer se na odpravi določi oziroma konkretizira naloge, ki jih mora opraviti določenega dne. Prav tako se redarju določijo območja nadzora in se ga seznanijo s posebnostmi na njih. Območja nadzora so lahko razdeljena na cone, ki zajemajo posamezne sklope ulic ali zaokrožena območja.

Način dela redarja je tudi intervencijski, kar pomeni, da reagira na podlagi obvestil občanov in pristojnih organov in služb, kjer gre predvsem za izvajanje konkretnih pooblastil, ki jih ima redar. Seveda pa redar izvajajo svoje naloge na podlagi delovnih nalog in lastne zaznave kršitev za katere so pristojni. Prav slednje pa se največkrat nanaša na izdajanje obvestil o prekršku.

14.2 NALOGE V ZVEZI S PREKRŠKOVNIM POSTOPKOM

Naloge v zvezi s prekrškovnim postopkom so vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (odločbe, sklepi, pozivi, ipd) in vodenje predpisanih evidenc o izrečenih ukrepih v zvezi s prekrškovnim postopkom.

15. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S POLICIJSKO POSTAJO MOZIRJE

MOR že po naravi dela ter glede na svoja pooblastila in obseg nalog sodeluje s Policijsko postajo Mozirje, ki deluje na območju Občin Solčava, Mozirje, Luče, Rečica ob Savinji, Nazarje, Ljubno ter Gornji Grad. To sodelovanje je nujno potrebno tudi zaradi celovitega zagotavljanja varnosti na območju Občine Gornji Grad.

Prav zaradi tega je skrb za varnost in kakovost življenja ter dela občanov in skrb za dvig stopnje varnosti javnega prostora v mestu tako pomembna, da je na področju zagotavljanja varnosti nujno potrebno usklajeno delovanje vseh varnostnih subjektov, ki v občini Gornji Grad skrbijo za javno varnost in javni red. V ta namen **je priloga Občinskega programa varnosti** Občine Gornji Grad tudi **pisni dogovor med Občino Gornji Grad in Policijsko postajo Mozirje.**

Sodelovanje s Policijsko postajo Mozirje in sodelovanje s policisti na terenu je opredeljeno v 11. poglavju tega OPV OGG, v katerem so naloge MOR opredeljene glede na vrsto in obseg nalog. Pri tem je sodelovanje s PP Mozirje (policisti) opredeljeno zelo konkretno po posameznih vsebinskih področjih in sicer za:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- naloge na področju varstva okolja in
- za druge naloge MOR.

Pri tem je v navedenem poglavju sodelovanje opredeljeno tudi prostorsko (v naseljih, javnih poteh, zgradbah in objektih naravne in kulturne dediščine ...) in časovno (prazniki, vnaprej planirane velike prireditve, ob planiranih akcijah s policijo ...). Časovno in prostorsko sodelovanje pa se planira tudi sprotno, glede na varnostne potrebe, izhajajoče iz konkretnih varnostnih razmer.

16. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIJH OBČIN

ZORed in drugi predpisi, ki redarstvom ter redarjem določajo pravice in dolžnosti oziroma pooblastila ter jim nalagajo določene obveznosti temeljijo na predpostavki, da je zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine, ne le skrb redarstva in drugih organov in služb občine, temveč tudi države s svojimi organi in službami.

Prav zaradi tega je zakon zelo jasen glede razmejevanja pristojnosti med redarstvi in drugimi državnimi in lokalnimi organi ter službami, ki v okviru svojih pristojnosti izvajajo varnostne naloge. Zato so tudi v Občinskem programu varnosti OGG zajeti določeni dogovori o sodelovanju med navedenimi organi.

Zelo pomembno pa je sodelovanje MOR z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin. To sodelovanje je izredno pomembno pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda, saj ogrožanje varnosti ljudi in premoženja, varnosti cestnega prometa, varnosti javnega reda in miru ter varnosti drugih vrednot, ne pozna državnih meja, kaj šele občinskih meja.

Zato je zelo pomembno, da sosednje občine in OGG samostojno in preko MOR vzpostavi takšno sodelovanje med občinami in redarstvi, ki zagotavljajo uspešno zoperstavljanje vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na tem širšem območju in na mejnih območjih občin. To sodelovanje mora temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

Ne glede na navedeno bo MOR sprejelo pisni dogovor o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin. Pisni dogovor **je priloga** Občinskemu programu varnosti Občine Gornji Grad.

17. POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM, POLICIJSKO POSTAJO MOZIRJE IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

V skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami sta pristojna organa Občine Gornji Grad, na področju zaščite, reševanja in pomoči, župan OGG in poveljnik civilne zaščite OGG.

Veljavni način obveščanja organov OGG ob naravnih in drugih nesrečah je tak, da mora tisti, ki obvešča Regijski center za obveščanje, Operativno komunikacijski center, Policijsko postajo Mozirje in druge, ravnati v skladu z veljavnim Načrtom alarmiranja v Občini Gornji Grad ter ostalimi dokumenti, ki se nahajajo v Regijskem centru za obveščanje in urejajo postopke obveščanja ob naravnih in drugih nesrečah.

Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo OU OGG je praviloma potrebno obvestiti o vseh požarih in drugih nesrečah, pri katerih:

- je potrebno posredovanje treh ali več enot javnih gasilskih služb,
- je ali bi utegnil biti potreben umik ljudi iz objekta,

- je prišlo do poškodbe pripadnika katerekoli reševalne službe,
- je potrebna evakuacija in namestitvev ljudi,
- je potrebno zagotavljati osnovne življenjske pogoje,
- je potrebno alarmiranje ogroženih ljudi ali je to bilo izvedeno,
- je požar v javnih objektih (vzgoja, izobraževanje, zdravstvo, uprava, objekti z velikim številom ljudi) in
- v drugih primerih pa, če tako oceni Republiški center za obveščanje ali Gasilsko društvo

V primeru dvoma, ali je župana Občine Gornji Grad potrebno obvestiti ali ne, se obveščanje izvede.

18. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Osnovno načelo sodelovanja vseh oddelkov in služb Občinske uprave OGG v sistemu zaščite in reševanja je, da mora MOR v primeru naravnih in drugih nesreč skrbeti za javno varnost in javni red in sicer:

- vzpostavljati javni red in mir,
- zagotavljati varen in neoviran cestni promet,
- zagotoviti varovanje javnega premoženja in
- sodelovati pri zbiranju informacij o posledicah oziroma vzpostavljanju ocene posledic nesreče, takoj po nesreči.

Posebno navodilo za ukrepanje redarjev MOR ob izrednih dogodkih je izdelano in je kot priloga OPV OGG. Prav tako pa je v prilogi tudi Protokol o sodelovanju MOR v občinskem sistemu za zaščito in reševanje.

19. NAČINI SODELOVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

Zasebno varovanje je varovanje ljudi in premoženja, ki ga ne zagotavlja država in ga kot pridobitno gospodarsko dejavnost opravljajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki oziroma zasebno varnostne službe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju in zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Zasebno varovanje kot dejavnost se lahko opravlja v naslednjih oblikah:

- varovanje oseb,
- varovanje ljudi in premoženja,
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk,
- varovanje javnih zbiranj,

- upravljanje z varnostno-nadzornim centrom,
- načrtovanje varnostnih sistemov in
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Zgoraj naštetih dejavnosti, ki so določene glede na osnovne storitve v dejavnosti zasebnega varovanja in so primerljive s tujimi zakonodajami, dejansko predstavljajo temeljne oblike zasebnega varovanja v Republiki Sloveniji.

Zaradi narave svojega dela, predvsem interventnih patrulj varnostnikov (prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile itd.), lahko varnostniki tudi veliko prispevajo k večji varnosti v Občini Gornji Grad. Ne da lahko, varnostniki tudi v resnici s svojo prisotnostjo ob varovanju pomembnih objektov, zgradb, gospodarskih družb in drugih organov in organizacij, pomembno prispevajo k večji varnosti v Občini Gornji Grad.

Seveda pa poteka sodelovanje tudi na klasični način tako, da zasebni varnostniki o zaznavah ogrožanj javne varnosti in javnega reda na območju Občine Gornji Grad, pravočasno obveščajo MOR, po potrebi pa tudi policijo. Obveščanje o kršitvah oziroma o sumih kršitev pa se bo največkrat nanašalo na kršitve, ki so v pristojnosti redarjev.

Seveda pa lahko zasebni varnostniki ukrepajo tudi samostojno izven njihovega varovanega območja v smislu »državlanske aretacija« - odvzem prostosti pri zalotitvi oseb pri storitvi hujših kaznivih dejanj za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti - 160. člen Zakona o kazenskem postopku.

Med MOR in zasebno varnostnimi službami, ki delujejo na območju Občine Gornji Grad se sklene pisni dogovor o medsebojnem sodelovanju in neposrednem operativnem sodelovanju med občinskimi redarji in varnostniki zasebnih varnostnih služb, ki je **priloga OPV OGG**.

20. STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti daje v skladu z 8. členom Zakona o občinskem redarstvu Ministrstvo za notranje zadeve.

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti, tudi za OPV OGG, daje Ministrstvo za notranje zadeve na naslednjih segmentih priprave in izvajanja občinskega programa varnosti:

- usmerjanje pri pripravi ocen varnostnih razmer oziroma ocen ogroženosti in varnostnih tveganj ter oblikovanja varnostnih potreb Občine Gornji Grad,
- usklajevanje občinskih odlokov z novim zakonom,
- uporaba prisilnih sredstev,
- sodelovanje med občinskimi redarji in policisti,
- sodelovanje med občinskimi redarji in varnostniki,

- strokovna pomoč pri organiziranju usposabljanja občinskih redarjev,
- vključevanje v predavanja in vaje v okviru programa usposabljanja vodij občinskih redarstev in občinskih redarjev,
- opozarjanje na napake in pomanjkljivosti,
- načini nadziranja občinskega redarstva.

Navedena strokovna pomoč se lahko realizira v obliki strokovnih predavanj ter odgovorov na ustna vprašanja in v obliki strokovnih pregledov občinskih programov varnosti.

Ob tem ZORed v 7. členu določa tudi uskladitev občinskih programov s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini. V 2. odstavku istega člena pa je določeno, da za uskladitev občinskih programov ter za zagotovitev rednega medsebojnega sodelovanja občinskega redarstva in policije, skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine. To pomeni, da sta v Občini Gornji Grad za to področje dejavnosti pristojna župan in komandir Policijske postaje Mozirje.

V operativnem smislu pa to pomeni, da morata pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda v Občini Gornji Grad sodelovati MOR in PP Mozirje. Zato mora biti med obema organoma vzpostavljena ustrezna komunikacija. Tako mora komunikacija potekati na:

lokalnem nivoju:

- komunikacija znotraj MOR,
- komunikacija med MOR in občinskimi organi in službami,
- komunikacija med MOR in sosednjimi ter drugimi redarstvi,
- komunikacija med MOR in Policijsko postajo Mozirje,
- komunikacija med MOR in inšpekcijami,
- komunikacija med MOR in zasebno varnostnimi službami in
- komunikacija med MOR in ostalimi službami (zaščita in reševanje, gasilske službe ...) in

državnim nivoju:

- komunikacija med MOR in ministrstvi (Ministrstvo za notranje zadeve, Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Ministrstvo za promet).

Sodelovanje in komunikacija pomenita predvsem to, da MOR pri opravljanju svojega dela z naštetimi službami izmenjuje strokovna mnenja, stališča, predlaga izvedbo skupnih akcij na terenu, se odziva na pobude za izvedbo akcij, analizira skupno varnostno problematiko in drugo problematiko ter podobno.

21. ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC

Administrativna dela in vodenje prekrškovnih evidenc se vrši v okviru administrativnega poslovanja medobčinskega inšpektorata. Prekrškovne evidence

vodimo s programov »prekrškovni organ« podjetja INPORES, ki skrbi za delovanje in skladnost evidence z zakonom.

22. INFORMACIJSKI SISTEM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Medobčinsko redarstvo uporablja informacijski sistem MO Velenje s programskimi orodji, ki jih vzdržuje renomirano podjetje, s katerim ima MOV sklenjeno pogodbo, ki skrbi, da so podatki vodeni in hranjeni v skladu z zakonodajo, ki se nanaša na vodenje prekrškovnih evidenc in varstva osebnih podatkov.

23. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Vodja MOR je odgovoren za delo MOR županom občin ustanoviteljev Medobčinskega redarstva in opravlja notranji nadzor nad delom redarjev na terenu.

Notranja revizija lahko po pooblastilu župana izvaja nadzorstvo nad poslovanjem in delom MOR in izdela poročilo o morebitnih nepravilnostih in tveganjih, ki jih mora vodja odpraviti v določenem roku z izdelavo odzivnega poročila. V ZORed so določene tudi neposredne pristojnosti župana pri oceni zakonitosti in strokovnosti ravnanja MOR, kakor tudi pri obravnavanju pritožbe nad delom redarja, ko posameznik meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine.

24. INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO – STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Inšpekcijsko nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju Zakona o občinskem redarstvu upravlja Ministrstvo za notranje zadeve (1. odstavek 30. člena). Navedeno nadzorstvo, glede na 2. člen Zakona o občinskem redarstvu, opravlja Ministrstvo za notranje zadeve tudi nad mestnim redarstvom in medobčinskim redarstvom. To pomeni, da pod ta nadzor sodi tudi MOR.

Glede nadzorstva nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskega redarstva oziroma občinskih redarjev (opozorilo, varnostni pregled, zaseg predmetov in za uporabo prisilnih sredstev) je pristojen organ, ki ga določa zakon, s katerim so navedena pooblastila določena. To določa 2. odstavek 30. člena Zakona o občinskem redarstvu. Za navedena pooblastila in uporabo prisilnih sredstev pa Zakon o občinskem redarstvu v 2. odstavku 10. člena določa, da se za uporabo teh sredstev in pooblastil uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov. Tako je za

nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja navedenih pooblastil (opozorilo, varnostni pregled in zaseg predmetov) in za uporabo prisilnih sredstev MOR in njihovih redarjev pristojna policija v okviru svojih pristojnosti.

Nadzorstvo nad zakonitostjo v zvezi s prekrški, ki so določeni v ZORed pa je pristojna inšpekcija za notranje zadeve (Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve).

ZORed v 31. členu določa, da je za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, pristojen župan. Enako seveda velja za župane ustanovitelje MOR, ki so pristojni za nadzor nad izvrševanjem nalog MOR.

25. ZAKLJUČEK

Občinski program varnosti Občine Gornji Grad ima glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Organi OGG najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV OGG, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV OGG omogoča ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih, finančnih in drugih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda v OGG.

Ocenjevanje OPV OGG poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v OPV OGG. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu OGG.

OPV OGG se glede na novo nastale varnostne razmere v Občini Gornji Grad sprotno dopolnjuje in spreminja. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v OGG, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV OGG, če je to potrebno. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog MOR.

Številka: 223-0002/2010

Datum: 13.05. 2010

**OBČINA GORNJI GRAD
Ž U P A N
STANKO OGRADI**

PRILOGE:

1. ZAKON O OBČINSKEM REDARSTVU

PRILOGA

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o občinskem redarstvu (ZORed)

Razglasam Zakon o občinskem redarstvu (ZORed), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 18. decembra 2006.

Št. 001-22-202/06

Ljubljana, dne 27. decembra 2006

dr. Janez Drnovšek l.r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N O OBČINSKEM REDARSTVU (ZORed)

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva.

(2) Zakon določa pogoje za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva, pooblastila, uniformo, označbe in opremo občinskih redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

I. OBČINSKO REDARSTVO

2. člen

(ustanovitev)

(1) Mestna občina ustanovi mestno redarstvo, občina pa lahko ustanovi občinsko redarstvo (v nadaljnjem besedilu: občinsko redarstvo) z odlokom, ki ga na predlog županje ali župana (v nadaljnjem besedilu: župan) sprejme občinski svet.

(2) Dve ali več občin lahko z odlokom, ki ga na predlog župana v enakem besedilu sprejmejo njihovi občinski sveti, ustanovi medobčinsko redarstvo kot organ skupne občinske uprave.

(3) Če občina ne ustanovi občinskega redarstva ali medobčinskega redarstva, določi z odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave, da naloge občinskega redarstva opravlja občinski redar ali občinska redarka (v nadaljnjem besedilu: občinski redar).

3. člen

(delovno področje in naloge občinskega redarstva)

(1) Delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

(2) V okviru in v skladu s predpisi iz prejšnjega odstavka in z občinskim programom varnosti iz 6. člena tega zakona skrbi občinsko redarstvo za javno varnost in javni red na območju občine in je pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščine,
- vzdrževati javni red in mir.

4. člen

(prekrškovni organ)

(1) Občinsko redarstvo je občinski prekrškovni organ.

(2) Medobčinsko redarstvo je prekrškovni organ občin ustanoviteljic.

(3) Občina, ki ne ustanovi občinskega redarstva v skladu s prvim ali drugim odstavkom 2. člena tega zakona, določi z odlokom občinski prekrškovni organ, pooblaščen za odločanje o prekrških z delovnega področja občinskega redarstva.

5. člen

(opravljanje nalog občinskega redarstva)

(1) Naloge občinskega redarstva kot pooblaščene uradne osebe opravljajo vodja občinskega redarstva ali vodja medobčinskega redarstva ter občinski redarji.

(2) Vodjo občinskega redarstva imenuje in razrešuje župan, vodjo medobčinskega redarstva pa imenujejo in razrešujejo župani občin ustanoviteljic soglasno.

(3) Vodja občinskega redarstva odloča o zadevah iz pristojnosti občinskega redarstva, organizira in koordinira delo pooblaščenih uradnih oseb ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela občinskega redarstva.

II. PROGRAM VARNOSTI

6. člen

(občinski program varnosti)

(1) Občinski svet na predlog župana sprejme občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva.

(2) Dve ali več občin lahko sprejme skupen občinski program varnosti.

(3) Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje občinskega programa varnosti.

(4) Sredstva za izvajanje občinskega programa varnosti se zagotovijo v proračunu občine.

7. člen

(usklajevanje programov)

(1) Občinski program varnosti se pred sprejemom uskladi s predpisi, programskimi dokumenti ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini.

(2) Za uskladitev programov iz prejšnjega odstavka ter za zagotovitev rednega medsebojnega sodelovanja občinskega redarstva in policije skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine.

8. člen

(zagotavljanje strokovne pomoči)

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti daje ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

9. člen

(sodelovanje redarjev in policistov)

(1) Pri opravljanju nalog in pooblastil občinski redarji sodelujejo s policisti.

(2) Če občinski redarji opravljajo naloge, ki jih določa zakon, skupaj s policisti, so dolžni ravnati po navodilu policista oziroma vodje policijske enote.

III. POOBLASTILA OBČINSKEGA REDARJA

10. člen

(vrste pooblastil)

(1) Občinski redar ima pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo;
- ustna odredba;
- ugotavljanje istovetnosti;
- varnostni pregled osebe;
- zaseg predmetov;
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja;
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca (v nadaljnjem besedilu: prisilna sredstva).

(2) Če s tem zakonom ni drugače določeno, se za izvajanje pooblastil opozorila, varnostnega pregleda, zasega predmetov in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo

določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

11. člen

(ustna odredba)

Z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva in jih mora kdo storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

12. člen

(ugotavljanje istovetnosti)

(1) Občinski redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženje, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

(2) Istovetnost ugotavlja občinski redar tako, da od osebe zahteva na vpogled osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, opremljeno s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, tujo potno listino ali drugo javno listino, opremljeno s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost.

(3) Istovetnost lahko občinski redar ugotovi tudi na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

(4) Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je občinski redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti.

(5) Če občinski redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

13. člen

(zadržanje storilca na kraju kaznivega dejanja ali prekrška)

(1) Občinski redar sme na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

(2) Zadržanje iz petega odstavka prejšnjega člena in prejšnjega odstavka sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro.

14. člen

(uporaba prisilnih sredstev)

(1) Občinski redar sme uporabiti fizično silo in plinski razpršilec samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

(2) Sredstva za vklepanje in vezanje sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu s tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

15. člen

(obveščanje o kaznivem dejanju)

Če občinski redar ugotovi, da se pripravlja, izvršuje ali je izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo.

16. člen

(obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev)

(1) O zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

(2) Če je oseba pri zadržanju in uporabi prisilnih sredstev telesno poškodovana, je občinski redar dolžan zagotoviti, da v najkrajšem možnem času dobi ustrezno medicinsko pomoč.

(3) Če je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je dolžan vodja občinskega redarstva nemudoma obvestiti župana občine, kjer je sedež občinskega redarstva.

(4) V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

17. člen

(ocena uporabe prisilnih sredstev)

(1) Župan oziroma župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ petčlansko komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva (v nadaljnjem besedilu: komisija). V komisiji mora biti direktor občinske uprave, v primeru medobčinskega redarstva pa direktor občinske uprave s sedežem medobčinskega redarstva, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

(2) Vodja občinskega redarstva mora na podlagi poročila iz prvega odstavka prejšnjega člena oceniti, ali je bilo ravnanje občinskega redarja zakonito in strokovno. Ob ugotovljenih kršitvah je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

(3) V primeru, da je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija. Sejo komisije skliče župan.

(4) Komisija obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva in lahko obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. K sodelovanju lahko povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru. Komisija svoje poslovanje natančneje uredi s poslovnikom.

(5) V primeru medobčinskega redarstva je za imenovanje komisije pristojen župan občine, v kateri je sedež medobčinskega redarstva.

18. člen

(postopek komisije za oceno uporabe prisilnih sredstev)

(1) Komisija iz prejšnjega člena zbere potrebna obvestila in dokaze o okoliščinah, dejstvih in razlogih uporabe prisilnih sredstev. V zvezi s tem lahko od občinske uprave in policije zahteva potrebno pomoč in sodelovanje. Pri svojem delu smiselno uporablja določbe zakona o splošnem upravnem postopku.

(2) O zbranih obvestilih, dokazih in ugotovitvah komisija najkasneje v 30 dneh od dneva imenovanja sestavi zapisnik, v katerem poda tudi mnenje, ali je bilo ravnanje občinskega redarja v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno.

(3) Če komisija ugotovi znake kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, zlorabe človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugih kršitev, za katere so z zakonom določene sankcije, obvesti o tem pristojni organ.

19. člen

(odločanje o pritožbah)

(1) Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu.

(2) Župan mora pritožbo iz prejšnjega odstavka proučiti in o svojih ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti pritožnika.

(3) O disciplinskih kršitvah občinskega redarja se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

IV. POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB OBČINSKEGA REDARSTVA

20. člen

(pogoji za opravljanje nalog)

(1) Pooblaščene uradne osebe občinskega redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in za uporabo pooblastil občinskega redarja.

(2) Kandidat za vodjo občinskega redarstva mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo prve stopnje ali njej enakovredno raven izobrazbe, za občinskega redarja pa najmanj srednjo splošno ali srednjo strokovno izobrazbo.

(3) Za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga iz pristojnosti občinskega redarstva je pooblaščen občinski redar, za vodenje postopka in izdajo odločbe o prekrških pa je lahko pooblaščena uradna oseba, ki ima najmanj visokošolsko izobrazbo prve stopnje ali njej enakovredno raven izobrazbe.

21. člen

(strokovno usposabljanje in preizkus znanja)

(1) Usposobljenost pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva za opravljanje nalog občinskega redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom, ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

(2) Program in čas strokovnega usposabljanja ter način opravljanja preizkusa znanja

za opravljanje nalog občinskega redarstva, program in način obdobjnega izpopolnjevanja ter vsebino in način vodenja evidence usposabljanja in izpopolnjevanja, opravljenih preizkusov in izdanih potrdil o usposobljenosti, predpiše minister, pristojen za notranje zadeve. Minister, pristojen za notranje zadeve, imenuje komisijo za opravljanje preizkusov znanja.

(3) Strokovno usposabljanje občinskih redarjev in preizkusi znanja iz prejšnjega odstavka so strošek občine. Sredstva za izvedbo strokovnega usposabljanja občinskih redarjev za uporabo pooblastil iz 10. člena tega zakona zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

22. člen

(občinski redar – pripravnik)

(1) Dokler občinski redar ne opravi strokovnega usposabljanja in preizkusa znanja, je občinski redar – pripravnik in ne sme samostojno opravljati nalog občinskega redarja.

(2) Občinski redar – pripravnik mora opraviti preizkus znanja najkasneje eno leto po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi v občini.

23. člen

(plača občinskega redarja)

Pooblastila občinskega redarja iz 10. člena tega zakona se upoštevajo pri določitvi plače občinskega redarja v skladu s predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev.

V. UNIFORMA, OZNAČBE IN OPREMA

24. člen

(enotna uniforma in označbe)

(1) Občinski redar ima med opravljanjem nalog pravico in dolžnost nositi službeno uniformo občinskih redarjev. Uniforma občinskih redarjev je v vseh občinah enotna.

(2) Označba občinskega redarstva je simbol na enotni uniformi in vozilih, ki ga sestavlja ime občinskega redarstva z imenom občine, lahko pa tudi grb občine ali ime medobčinskega redarstva, ter označbe nazivov in položajne označbe pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva na enotni uniformi.

(3) Enotno uniformo občinskega redarja, obliko in vsebino označb, ki jih uporablja občinsko redarstvo ali medobčinsko redarstvo, ter način njihove uporabe predpiše minister, pristojen za lokalno samoupravo.

25. člen

(zaščita uniforme in označb)

Državni organi, gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, društva ter druge pravne in fizične osebe ne smejo reproducirati ali uporabljati uniforme in označb, ki so po barvi, kroju, označbah nazivov in položajnih označbah enake ali podobne uniformi in označbam občinskega redarstva, ter reproducirati in uporabljati v prometu vozil, ki so označena enako kot vozila občinskega redarstva.

26. člen

(službena izkaznica)

(1) Pooblaščen uradna oseba občinskega redarstva ima službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek, pokazati.

(2) Službena izkaznica mora vsebovati naziv pooblaščen uradne osebe občinskega redarstva, njene identifikacijske podatke in pooblastila.

(3) Službeno izkaznico izda župan oziroma župan občine, v katerem je sedež medobčinskega redarstva, pooblaščen uradni osebi občinskega redarstva ob imenovanju v naziv. Pooblaščen uradna oseba mora službeno izkaznico izročiti županu oziroma županu občine, v katerem je sedež medobčinskega redarstva, če ji preneha delovno razmerje v občinskem redarstvu.

(4) Minister, pristojen za lokalno samoupravo, predpiše barvo, obliko, sestavne dele, obrazce službenih izkaznic ter besedilo pooblastil pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva.

27. člen

(oprema)

(1) Občinski redar ima med opravljanjem nalog pravico in dolžnost imeti pri sebi opremo, ki jo potrebuje za opravljanje nalog.

(2) Opremo občinskega redarja in način uporabe opreme predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

VI. EVIDENCE OBČINSKEGA REDARSTVA

28. člen

(evidence po zakonu, ki ureja prekrške)

Občinsko redarstvo vodi evidence prekrškovnega organa v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

29. člen

(dostop do podatkov iz evidenc)

Občina je za potrebe izvrševanja nadzora nad izvajanjem tega zakona dolžna omogočiti brezplačen vpogled, prepis, kopiranje ali izpis evidenc iz prejšnjega člena.

VII. NADZOR NAD IZVAJANJEM ZAKONA

30. člen

(pristojnost državnih organov)

(1) Nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(2) Nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskih redarstev in organ, pristojen za nadzor, določa zakon, s katerim so ta pooblastila določena.

(3) Za prekrške, določene s tem zakonom, je pristojna inšpekcija za notranje zadeve.

31. člen

(pristojnost občinskih organov)

Za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, je pristojen župan.

VIII. KAZENSKA DOLOČBA

32. člen

(1) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s 25. členom tega zakona, se kaznuje za prekršek z globo 2.000 eurov.

(2) Odgovorno osebo pravne osebe, odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika in odgovorno osebo posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, iz prejšnjega odstavka se kaznuje z globo 500 eurov.

(3) Fizično osebo, ki ravna v nasprotju s 25. členom tega zakona, se kaznuje z globo 500 eurov.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

33. člen

(rok za izdajo predpisov)

(1) Predpise iz drugega odstavka 21. člena, tretjega odstavka 24. člena, četrtega odstavka 26. člena in drugega odstavka 27. člena izda pristojni minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do uveljavitve predpisov iz prejšnjega odstavka veljata Pravilnik o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva (Uradni list RS, št. 103/05) in Pravilnik o pogojih za opravljanje nalog občinskega redarja (Uradni list RS, št. 103/05).

34. člen

(rok za izpolnitev pogojev za opravljanje nalog)

Javni uslužbenci, ki na dan uveljavitve tega zakona opravljajo naloge v občinskih redarstvih, morajo opraviti preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva, določen s tem zakonom, najkasneje v enem letu od uveljavitve predpisa iz drugega odstavka 21. člena tega zakona.

35. člen

(obveznost občin)

(1) Občine morajo sprejeti ali uskladiti odloke, s katerimi so ustanovljena občinska redarstva, s tem zakonom v enem letu po njegovi uveljavitvi.

(2) Občine morajo sprejeti občinski program varnosti iz 6. člena tega zakona v dveh letih po uveljavitvi tega zakona. Do sprejema programa varnosti iz 6. člena tega zakona opravlja vse z zakonom določene naloge in pooblastila občinskega redarja policija.

36. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati četrti, peti, šesti in sedmi odstavek 14. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 133/06 – uradno prečiščeno besedilo).

37. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2007.

Št. 212-03/04-5/2

Ljubljana, dne 18. decembra 2006

EPA 1013-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

2. ODLOK O USTANOVITVI ORGANA SKUPNE OBČINSKE UPRAVE »MEDOBČINSKA INŠPEKCIJA, REDARSTVO IN VARSTVO OKOLJA«

PRILOGA

V skladu z 49.a členom Zakona o lokalni samoupravi (UPB-2, Uradni list RS, št. 49/07, 27/08 – odl. US, 76/08 in 79/09) so Občinski svet Občine Braslovče na podlagi 16. člena Statuta Občine Braslovče (Uradni list RS, št. 37/99, 55/00 in 16/03) na 23. seji dne 2. 12. 2009, Občinski svet Občine Gornji Grad na podlagi 1. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Gornji Grad (Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 4/99) in 16. člena Statuta Občine Gornji Grad (Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 14/07, UPB-1) na 26. seji dne 19. 11. 2009, Občinski svet Občine Ljubno na podlagi 6. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Ljubno (Uradni list RS, št. 22/08) in 57. člena Statuta Občine Ljubno (Uradni list RS, št. 33/07) na 23. seji dne 3. 12. 2009, Občinski svet Občine Luče na podlagi 3. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Luče (Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 2/1999) in 17. člena Statuta Občine Luče (Uradni list RS, št. 103/07) na 17. seji dne 3. 12. 2009, Občinski svet Občine Mozirje na podlagi 16. člena Statuta Občine Mozirje (Uradni list RS, št. 11/07) na 27. seji dne 7. 12. 2009, Občinski svet Občine Nazarje na podlagi 3. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Nazarje (Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 3/1999) in 16. člena Statuta Občine Nazarje (Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 3/2006 in 14/2006) na 24. seji dne 15. 12. 2009, Občinski svet Občine Polzela na podlagi 30. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Polzela (Uradni list RS, št. 1/09) in 16. člena Statuta Občine Polzela (Uradni list RS, št. 90/07) na 19. seji dne 15. 12. 2009, Občinski svet Občine Prebold na podlagi 15. člena Statuta Občine Prebold (Uradni list RS, št. 81/06) na 28. seji dne 17. 12. 2009, Občinski svet Občine Rečica ob Savinji na podlagi 7. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Rečica ob Savinji (Uradni list RS, št. 26/07) in 16. člena Statuta Občine Rečica ob Savinji (Uradni list RS, št. 11/07) na 28. seji dne 18. 12. 2009, Občinski svet Občine Solčava na podlagi 28. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Solčava (Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 4/2009) in 16. člena Statuta Občine Solčava (Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 2/1999, 7/2000, 10/2004 in 7/2006) na 21. seji dne 18. 12. 2009, Občinski svet Občine Šmartno ob Paki na podlagi 11. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MO Velenje, št. 11/2001) in 16. člena Statuta Občine Šmartno ob Paki (Uradni vestnik MO Velenje, št. 13/2006) na 23. seji dne 22. 12. 2009, Občinski svet Občine Šoštanj na podlagi 16. člena Statuta Občine Šoštanj (UPB-2, Uradni list občine Šoštanj, št. 14/2008) na 28. seji dne 21. 12. 2009, Občinski svet Občine Tabor na podlagi 15. člena Statuta Občine Tabor (Uradni list RS, št. 120/06) na 24. seji dne 21. 12. 2009, Občinski svet Občine Vransko na podlagi 6. člena Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Vransko (Uradni list RS,

št. 44/99 in 18/09) in 16. člena Statuta Občine Vransko (Uradni list RS, št. 24/99 in 38/02) na 21. seji dne 15. 12. 2009 in Občinski svet Mestne občine Velenje na podlagi 24. člena Statuta Mestne občine Velenje (UPB-1, Uradni vestnik MO Velenje, št. 15/2006, 26/2007 in 18/2008) na 27. seji dne 22. 12. 2009 sprejeli

O D L O K

o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja«

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) S tem odlokom se ustanovi organ skupne občinske uprave z imenom: Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja (v nadaljevanju: skupna uprava), nadalje se določi sedež skupne uprave, delovno področje, notranja organizacija, vodenje ter zagotavljanje sredstev in drugih pogojev za njegovo delo.

(2) S tem odlokom so določene pravice in obveznosti občin ustanoviteljic in njihovih organov v razmerju do skupne uprave in v medsebojnih razmerjih.

2. člen

(1) Skupna uprava bo opravljala naloge iz področja medobčinske inšpekcije in medobčinskega redarstva za naslednje občine ustanoviteljice:

Občina Braslovče, Braslovče 22, 3314 Braslovče,

Občina Gornji Grad, Attemsov trg 3, 3342 Gornji Grad,

Občina Ljubno, Cesta v Rastke 12, 3333 Ljubno ob Savinji,

Občina Luče, Luče 106, 3334 Luče,

Občina Mozirje, Šmihelska cesta 2, 3330 Mozirje,

Občina Nazarje, Savinjska cesta 4, 3331 Nazarje,

Občina Polzela, Polzela 8, 3313 Polzela,

Občina Prebold, Hmeljarska cesta 3, 3312 Prebold,

Občina Rečica ob Savinji, Rečica ob Savinji 55, 3332 Rečica ob Savinji,

Občina Solčava, Solčava 16, 3335 Solčava,

Občina Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 72, 3327 Šmartno ob Paki,

Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,

Občina Tabor, Tabor 21, 3304 Tabor,

Občina Vranksko, Vranksko 59, 3305 Vranksko in

Mestna občina Velenje, Titov trg 1, 3320 Velenje.

(2) Skupna uprava bo tudi opravljala del nalog iz področja varstva okolja za naslednje občine ustanoviteljice:

Občina Šmartno ob Paki, Šmartno 72, 3327 Šmartno ob Paki,

Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj in

Mestna občina Velenje, Titov trg 1, 3320 Velenje.

3. člen

(1) Sedež skupne uprave je v Mestni občini Velenje, Titov trg 1, 3320 Velenje. Skupna uprava ima lahko prostore tudi na dislocirani enoti.

(2) Skupna uprava uporablja žig okrogle oblike. Na zunanjem robu omejuje žig dvojna krožnica. V zgornji polovici zunanjega kroga je umeščen polkrožni napis »Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja«, v spodnji polovici zunanjega roba pa je umeščen polkrožni napis »Skupna občinska uprava«. V sredini žiga je odtisnjen znak skupne uprave.

4. člen

(1) Ustanoviteljske pravice občin, razen sprejema sprememb in dopolnitev tega odloka ter zagotavljanja proračunskih sredstev za delovanje skupne uprave, za kar so pristojni občinski sveti, izvršujejo župani občin ustanoviteljic.

(2) Župani imenujejo in razrešujejo vodjo skupne uprave, sprejmejo kadrovski načrt, program dela in finančni načrt skupne uprave, nadzorujejo delo ter dajejo skupne usmeritve glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja skupne uprave.

II. NALOGE IN ORGANIZACIJA DELA

5. člen

Skupna uprava opravlja naloge na naslednjih področjih:

1. Medobčinske inšpekcije,

2. Medobčinskega redarstva in

3. Varstva okolja.

6. člen

(1) Skupna uprava opravlja upravne, strokovne in pospeševalne naloge občinskih uprav občin ustanoviteljic in naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb, in sicer:

1. Medobčinska inšpekcija opravlja naloge občinske inšpekcije,

2. Medobčinsko redarstvo opravlja naloge občinskega redarstva,

3. Varstvo okolja opravlja naloge zagotavljanja in izvajanja javnih služb:

– Pripravlja program ozaveščanja in sodeluje pri pripravi odlokov in tehničnih pravilnikov ter oblikovanja cen storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki in skozi akte in program izvajalca zagotavlja, da se v okviru teh služb opravlja ločeno zbiranje frakcij;

– Opravlja vse potrebne naloge v zvezi z zbiranjem, prevozom in odlaganjem odpadkov;

– Sodeluje z občinsko inšpekcijo pri programu sanacije divjih odlagališč;

– Zagotavlja delovanje in vzdrževanje informacijskega sistema za področje zraka in posreduje podatke Ministrstvu za potrebe informacijskega sistema okolja;

– Opravlja naloge spremljanja in nadzora kvalitete zraka za potrebe obveščanja o rezultatih meritev in ukrepanja v primerih prekomernih vrednosti škodljivih snovi v zraku.

(2) Svoje naloge opravlja skupna uprava v skladu z zakonom, podzakonskimi predpisi in predpisi občin ustanoviteljic.

7. člen

(1) Medobčinska inšpekcija in medobčinsko redarstvo sta prekrškovna organa občin ustanoviteljic skupne uprave.

(2) Pooblaščenice uradne osebe medobčinske inšpekcije in medobčinskega redarstva vodijo prekrškovni postopek in odločajo o prekrških iz občinske pristojnosti, določenih z občinskimi predpisi. Občinski predpisi, ki vsebujejo pooblastila uradnih oseb prekrškovnega organa, so objavljeni na spletni strani posamezne občine ustanoviteljice.

(3) Plačane globe za prekrške, ki jih izreče skupna uprava, so prihodek proračuna občine, na območju katere je bil prekršek storjen oziroma katere predpis je bil kršen.

8. člen

(1) Pri odločanju v upravnih zadevah iz občinske pristojnosti nastopa skupna uprava kot organ tiste občine ustanoviteljice, v katere krajevno pristojnost zadeva spada.

(2) Skupna uprava mora pri izvrševanju svojih nalog ravnati po usmeritvah župana in nalogih direktorja občinske uprave občine ustanoviteljice, v katere krajevno pristojnost zadeva spada oziroma, za katero izvršuje nalogo.

(3) O izločitvi zaposlenega v skupni upravi odloča direktor občinske uprave, v katere krajevno pristojnost zadeva spada. V primeru izločitve vodje skupne uprave pa o stvari tudi odloči.

(4) Za škodo, povzročeno z nezakonitim delom zaposlenega v skupni upravi odgovarjajo občine ustanoviteljice solidarno.

9. člen

(1) Skupno upravo vodi vodja, ki ga imenujejo in razrešujejo župani občin ustanoviteljic v skladu z zakonom o javnih uslužbencih.

(2) Vodja skupne uprave je vodja medobčinske inšpekcije in medobčinskega redarstva kot prekrškovnega organa občin ustanoviteljic ter varstva okolja.

(3) Vodja skupne uprave ima status uradnika na položaju.

(4) Vodja skupne uprave mora imeti najmanj visoko strokovno izobrazbo in najmanj 6 let delovnih izkušenj.

(5) Župani lahko sklenejo pisni sporazum, da bo naloge vodje skupne uprave opravljal direktor občinske uprave.

10. člen

(1) Vodja skupne uprave odgovarja za izvrševanje nalog, ki spadajo v krajevno pristojnost posamezne občine ustanoviteljice županu in direktorju občinske uprave te občine, za delo skupne uprave v celoti pa skupaj vsem županom občin ustanoviteljic.

(2) Vodja skupne uprave predstavlja skupno upravo, organizira opravljanje nalog, odloča v upravnih zadevah iz pristojnosti uprave ter izvaja vse druge naloge, ki so potrebne za zagotovitev pravočasnega in strokovnega dela skupne uprave.

11. člen

(1) Občina, v kateri ima skupna uprava sedež, ima za javne uslužbence skupne uprave status delodajalca. Javni uslužbenci sklenejo delovno razmerje v Mestni občini Velenje.

(2) Pravice in dolžnosti delodajalca izvršujejo župani občin ustanoviteljic oziroma vodja skupne uprave na podlagi njihovega pisnega pooblastila.

12. člen

Akt o sistemizaciji delovnih mest skupne uprave sprejmejo župani občin ustanoviteljic na predlog vodje skupne uprave.

III. SREDSTVA ZA DELO

13. člen

(1) Sredstva za delo skupne uprave zagotavljajo občine ustanoviteljice, glede na obseg dela, v naslednjem razmerju:

Občina Braslovče		3%	
Občina Gornji Grad		1%	
Občina Ljubno		1%	
Občina Luče		1%	
Občina Mozirje		2%	
Občina Nazarje		1%	
Občina Polzela		2%	
Občina Prebold		1%	
Občina Rečica ob Savinji		1%	
Občina Solčava		1%	
Občina Šmartno ob Paki		2%	
Občina Šoštanj		10%	
Občina Tabor		1%	
Občina Vranksko		1%	
Mestna občina Velenje		72%	

(2) V tem razmerju se določi tudi letni program prisotnosti in dela za posamezno občino ustanoviteljico.

Razmerja med občinami ustanoviteljicami, ki so osnova za obračun višine sredstev za delovanje skupne uprave, občine določijo v novem razmerju:

– v primeru zmanjšane oziroma povečane obsega dela posameznih občin ustanoviteljic,

– če nova občina ali občine pristopijo k skupni upravi,

– ob izstopu občine ali občin iz skupne uprave.

(3) Sredstva za nemoteno delo skupne uprave zagotavlja občina ustanoviteljica, v kateri ima sedež.

Sredstva za delo skupne uprave zagotavljajo ostale občine ustanoviteljice v svojih proračunih skladno z obsegom dela za posamezno občino ustanoviteljico.

(4) Potni stroški se obračunavajo posebej, skladno z veljavnimi predpisi, ki urejajo to področje.

14. člen

(1) Skupna uprava opravlja svoje delo v prostorih občinske uprave občine ustanoviteljice, v kateri ima sedež.

(2) Nakup opreme, ki je potrebna za delo skupne uprave, naroči v skladu s predpisi o javnem naročanju župan občine ustanoviteljice, v kateri ima skupna uprava sedež.

15. člen

(1) Skupna uprava je neposredni uporabnik proračuna občine ustanoviteljice, v kateri ima sedež.

(2) Finančni načrt skupne uprave, ki ga na predlog vodje skupne uprave določijo župani občin ustanoviteljic, je vključen v proračun občine ustanoviteljice, v kateri ima skupna uprava sedež.

(3) Občine soustanoviteljice zagotavljajo sredstva za skupno upravo v finančnih načrtih svojih občinskih uprav na posebni postavki. Finančni načrt skupne uprave je priloga k njihovim proračunom.

(4) Odredbodajalec za sredstva finančnega načrta skupne uprave je njen vodja, ki je tudi skrbnik prihodkov.

IV. MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI OBČIN USTANOVITELJIC

16. člen

Župani občin ustanoviteljic z dogovorom podrobneje uredijo način izvrševanja medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti, določenih z odlokom.

17. člen

(1) Občina ustanoviteljica lahko izrazi interes za izstop iz skupne uprave tako, da svojo namero pisno poda županom soustanoviteljic. Občina lahko izstopi kadarkoli z enostransko izjavo, o kateri izda občinski svet ugotovitveni sklep, ki se pošlje vsem občinam ustanoviteljicam.

(2) Občina lahko izstopi kot ustanoviteljica, ko poravna vse obveznosti do skupne uprave na podlagi tega odloka in dogovora iz 16. člena odloka.

(3) V primeru, da želi v skupno upravo pristopiti nova občina, se morajo s tem strinjati vse občine ustanoviteljice.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

18. člen

(1) Skupna uprava nadaljuje s svojim delom nemoteno naprej, razen na področju varstva okolja, ki začne z delom, ko občine ustanoviteljice zagotovijo sredstva za začetek dela ter občina ustanoviteljica, v kateri ima sedež, zagotovi prostore in opremo, vendar najkasneje v štirih mesecih po uveljavitvi tega odloka.

(2) Najkasneje do dne, ko začne z delom služba za varstvo okolja, prevzame skupna uprava javne uslužbenke, zaposlene v občinskih upravah občin ustanoviteljic, ki so razporejeni na uradniška ali strokovno tehnična delovna mesta, na katerih se opravljajo naloge občinske uprave, ki jih na podlagi tega odloka prevzame skupna uprava.

(3) Javnim uslužbencem iz prejšnjega odstavka se izda sklepe v skladu z aktom o sistemizaciji delovnih mest v skupni upravi ter jim v podpis predloži pogodbe o zaposlitvi.

(4) Z akti iz prejšnjega odstavka se javnim uslužbencem, zaposlenim v skupni upravi, ne more poslabšati položaj glede na položaj, ki so ga imeli v občinski upravi posamezne občine ustanoviteljice.

19. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o ustanovitvi skupnega organa občinske uprave »Medobčinski inšpektorat« (Uradni vestnik MO Velenje, št. 15/2007 in 22/2008, Uradni list RS, št. 109/05, 60/07 in 19/09, Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 9/2003, 13/2005, 17/2007 in 20/2008, Uradni list RS, št. 64/07 in 14/09, Uradni list RS, št. 64/07 in 14/09, Uradni list RS, št. 64/07 in 14/09, Uradni list RS, št. 89/08 in 3/09, Uradni list RS, št. 71/07 in 17/09, Uradni list RS, št. 101/07, Uradni list RS, št. 111/08, Uradni vestnik MO Velenje 15/2007 in 04/2009, Uradni list občine Šoštanj, št. 8/2007 in 1/2009, Uradno glasilo zgornjesavinjskih občin, št. 12/2003, 12/2005, 13/2005, 28/2007 in 20/2008, Uradni list RS, št. 103/07 in 28/09).

20. člen

Odlok se sprejme v enakem besedilu v vseh občinah ustanoviteljicah in se začne uporabljati naslednji dan po objavi zadnje od občin ustanoviteljic.

Št. 032-03/2009

Braslovče, dne 2. decembra 2009

Župan
Občine Braslovče
Marko Balant l.r.

Št. 032-0001/2009

Gornji Grad, dne 19. novembra 2009

Župan
Občine Gornji Grad
Stanko Ogradi l.r.

Št. 007-9/2009

Ljubno, dne 3. decembra 2009

Županja
Občine Ljubno
Anka Rakun l.r.

Št. 007-11/2009

Luče, dne 3. decembra 2009

Župan
Občine Luče
Ciril Rosc l.r.

Št. 007-0010/2009

Mozirje, dne 7. decembra 2009

Župan
Občine Mozirje
Ivan Suhoveršnik l.r.

Št. 032-001/2006-2010-24

Nazarje, dne 15. decembra 2009

Župan
Občine Nazarje
Ivan Purnat l.r.

Št. 061-5/2009-1

Polzela, dne 15. decembra 2009

Župan
Občine Polzela
Ljubo Žnidar l.r.

Št. 032-1/2009

Prebold, dne 17. decembra 2009

Župan
Občine Prebold
Vinko Debelak l.r.

Št. 007-0001/2009-10

Rečica ob Savinji, dne 18. decembra 2009

Župan
Občine Rečica ob Savinji
Vincenc Jeraj l.r.

Št. 034-0003/2009-1

Solčava, dne 18. decembra 2009

Župan
Občine Solčava
Alojz Lipnik l.r.

Št. 015-03-001/2009

Šmartno ob Paki, dne 22. decembra 2009

Župan
Občine Šmartno ob Paki
Alojz Podgoršek l.r.

Št. 03203-2/2009

Šoštanj, dne 21. decembra 2009

Župan
Občine Šoštanj
Darko Menih l.r.

Št. 03201-lr24/2009

Tabor, dne 21. decembra 2009

Župan
Občine Tabor
Vilko Jazbinšek l.r.

Št. 0611/2009

Vransko, dne 15. decembra 2009

Župan
Občine Vransko
Franc Sušnik l.r.

Št. 015-02-0006/2009-690

Velenje, dne 22. decembra 2009

Župan
Mestne občine Velenje
Srečko Meh l.r.

**3. OCENA VARNOSTNIH RAZMER NA OBMOČJU OBČINE GORNJI GRAD
(OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ)**

PRILOGA 3

**OCENA VARNOSTNIH RAZMER NA OBMOČJU OBČINE
GORNJI GRAD**

TER

IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ

V okviru navedene priloge se obravnava posnetek stanja oziroma metodologija za izdelavo varnostne ocene ter predvsem:

- ocena varnostnih razmer na območju Občine Gornji Grad (ocena ogroženosti in varnostnih tveganj) ter
- identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj v Občini Gornji Grad.

I. POSNETEK STANJA

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju Občine Gornji Grad (v nadaljevanju: OGG) in oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od redarstva ter drugih organov in služb Občine Gornji Grad, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Gornji Grad ter Policijske postaje Mozirje (v nadaljevanju: PP Mozirje ali PP MO), ki je zagotovila podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa, o prometnih nesrečah ter o kaznivih dejanjih ter drugi problematiki. Določeni podatki pa so bili pridobljeni iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je bilo za pričakovati, da je večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen pa je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih objektov in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni iz vidika Zakona o javnih zbiranjih oziroma ogrožanja javnih shodov in javnih prireditev.

V okviru priprave OPV za Občino Gornji Grad je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja organov in služb znotraj OGG, temeljitejši vpogled v organiziranost in delovanje posameznih organov in služb v OGG pa je bil opravljen pri tistih organih in službah, ki so delovno povezani z Medobčinskim redarstvom (MOR) in tistih organov in služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in z vidika zagotavljanja varnosti v Občini Gornji Grad, so bili za potrebe OPV pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se tako ali drugače nanaša na zagotavljanje varnostnih razmer v OGG in na vzpostavitev MOR.

II. ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje Občine Gornji Grad je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PP Mozirje, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OGG ter organov in služb OGG. Analiza je bila opravljena v sklopu petih širših področij in sicer: ogroženost javnega reda in miru, ogroženost varnosti cestnega prometa, ogroženost od kriminalnih pojavov, ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine ter za nekatera druga področja, ki so pomembna za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na območju Občine Gornji Grad.

III. ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ IN IDENTIFICIRANJE TER OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ V OBČINI GORNJI GRAD

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj in identificiranje ter obvladovanje varnostnih tveganj za območje Občine Gornji Grad je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PP Mozirje, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OGG ter organov in služb OGG. Analiza je bila opravljena na področju varnosti cestnega prometa, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in miru, na področju preprečevanja kriminalnih dejanj, na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja. Torej na področjih, ki so pomembna za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na območju Občine Gornji Grad.

1 ORGOŽANJE, IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V okviru varnostnih tveganj pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa se obravnava nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih ter varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja, kakor tudi skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah. Zaradi specifičnosti območja Občine Gornji Grad, se v tem poglavju skupaj obravnava ogroženost cestnega prometa v naselju in izven naselja ter drugih poteh in javnih površinah.

Zakon o občinskem redarstvu v svojem 3. členu določa, da so naloge na področju zagotavljanja prometne varnosti nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih ter varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja, kakor tudi skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah. **V tem poglavju skupaj obravnava ogroženost cestnega prometa v naselju in izven naselja ter drugih poteh in javnih površinah.**

1.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PROMETNE VARNOSTI V NASELJIH IN IZVEN NASELIJ TER DRUGIH POTEH IN JAVNIH POVRŠINAH

Na področju prometne varnosti so policisti na območju Občine Gornji Grad v letu 2008 obravnavali skupaj 7 prometnih nesreč, od tega 1 s smrtnim izidom (umrl je

sopotnik v osebni vozilu), 3 z lahko telesno poškodbo in 3 prometne nesreče z materialno škodo. Pri tem so 3 vozniki povzročili prometne nesreče pod vplivom alkohola, 1 voznik pa je preizkus alkoholiziranosti odklonil.

Prometna varnost na območju Občine Gornji Grad je bila v letu 2009 v primerjavi z letom prej podobna. Tako je bilo v letu 2009 na območju OGG obravnavanih skupaj 7 prometnih nesreč, od tega 2 prometni nesreči s hudo telesno poškodbo, 3 prometne nesreče z lahko telesno poškodbo in 2 prometni nesreče z materialno škodo.

Vzroki omenjenih prometnih nesreč so bili naslednji:

- neprilagojena hitrost 2, v letu 2008 (4),
- vožnja preblizu desnemu robu vozišča 2, v letu 2008 (1),
- nepravilna smer/stran vožnje 1, enako leta 2008 in
- leta 2009 1 prometna nesreča zaradi neustrezne varnostne razdalje in leta 2008 1 zaradi nepravilnega premika vozila.

Prav tako kot leta 2008 so bili tudi v letu 2009 3 vozniki, ki so povzročili prometno nezgodo pod vplivom alkohola.

Zaskrbljujoč je podatek o vinjenih povzročiteljih prometnih nesreč, saj delež vinjenih povzročiteljev prometnih nesreč v obeh letih na območju Občine Gornji Grad znaša kar 42,8% in občutno presega delež vinjenih povzročiteljev prometnih nesreč na celotnem območju PP Mozirje, ki v letu 2009 znaša 30%, na območju celotne Policijske uprave Celje pa 12,6%.

V večini opisanih prometnih nesreč so bili udeleženi vozniki osebnih avtomobilov, prav tako pa sta bila udeležena tudi 2 voznika tovornih vozil ter po en pešec, voznik motornega kolesa, voznik štirikolesnika in kolesar.

Največ prometnih nesreč – 3 so se zgodile na regionalni cesti i. reda, R 225, v naselju Gornji Grad, po 2 prometni nesreči sta se zgodili na regionalni cesti I. reda, R 225, izven naselja Šmiklavž, na regionalni cesti I. reda, R 225, izven naselja Dol, na regionalni cesti III. Reda, R697, izven naselja Bočna, po 1 prometna nesreča pa na regionalni cesti III. Reda, R 697, izven naselja Delce, na regionalni cesti III. Reda, R 697, izven naselja Kropa, na regionalni cesti III. Reda, R 697, izven naselja Gornji Grad in na lokalni cesti izven naselja Lenart pri Gornjem Gradu.

Ob identificiranju varnostnih tveganj na področju prometne varnosti v naseljih in izven naselij ter drugih poteh in javnih površinah je bilo ugotovljeno, da prihaja do pogostih prekoračitev hitrosti voznikov motornih vozil v naselju Gornji Grad, Bočna in Nova Štifta ter nepravilnega parkiranja pred banko NLB, trgu, pred brunarico, pri pošti in pri gostišču 902.

Na ustrezno prometno varnost in splošno varnost v Občini Gornji Grad vpliva tudi slabo rešena infrastruktura oziroma prometno varnostna signalizacija, ki zaradi različnih razlogov še ni bila ustrezno urejena.

1.2 OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PROMETNE VARNOSTI V NASELJIH IN IZVEN NASELIJ NA DRUGIH POTEH IN JAVNIH POVRŠINAH

1.2.1 Obvladovanje varnostnih tveganj na področju prometne varnosti v naseljih in izven naselij

Delo na področju prometne varnosti je bilo na območju Občine Gornji Grad s strani policije predvsem usmerjeno k doseganju osnovnega cilja in sicer težnja po vzpostavitvi stabilnega stanja varnosti cestnega prometa in zmanjševanje števila mrtvih in telesno poškodovanih oseb v prometnih nesrečah, vendar je bila kljub temu na območju Občine Gornji Grad povzročena ena prometna nesreča s smrtnim izidom in 2 z hudimi telesnimi poškodbami.

Posebno pozornost so policisti posvečali ciljem, kot so neprimerni hitrosti na regionalnih in lokalnih cestah ter na cestah v in izven naselij, uporabi varnostnega pasu, uporabi varnostne čelade, odkrivanju vožnje pod vplivom alkohola in mamil, kršitvam pešcev itd. Na področju preventive so policisti izvedli vse načrtovane aktivnosti.

Nadzor prometa se je izvajal na cestah in odsekih, določenih na podlagi aktualne problematike in sicer tam, kjer se je zgodilo največ prometnih nesreč, kjer so udeleženci najpogosteje kršili omejitve hitrosti in predvsem na cesti I. in III. Reda oziroma R 697 in R 225, intenzivno pa se je vršil nadzor predvsem tudi v bližini šol in vrtcev.

Preko celega leta so policisti stremeli k čim večji vidnosti, tako preko represivnega segmenta kot tudi s preventivnimi aktivnostmi in medijsko dejavnostjo. Sledili so akcijam razpisanih s strani PU Celje in PP Mozirje. Na področju preventivne dejavnosti so policisti v letu 2009 veliko pozornosti namenili predvsem vzgoji predšolskih in šoloobveznih otrok, saj so slednji najbolj občutljiva kategorija udeležencev cestnega prometa.

Naloge policije so se izvajale glede na aktualno problematiko ter glede na letni čas in siceršnjo problematiko, pri čemer bi se morali ustrezno vključiti tudi redarji MOR. Ti bi morali predvsem:

- kontrolirati in ukrepati ob prekoračitvah hitrosti v naselju Gornji Grad, Bočna in Nova Štifta,
- izvajati nadzor nad vožnjo z motorji na šolskem športnem igrišču,
- kontrolirati prevoznike šolskih otrok, če ob tem upoštevajo vse predpise s področja varnosti v cestnem prometu (število otrok, pripetost s pasovi...) ter
- izvajati tudi druge oblike nadzora nad varnostjo v cestnem prometu.

1.2.2 Obvladovanje varnostnih tveganj na drugih poteh in javnih površinah

V okviru varnostnega obvladovanja javnih poti in rekreacijskih površin je cilj Občinskega programa varnosti Občine Gornji Grad zagotoviti na teh poteh in površinah prisotnost redarjev tudi ob strokovni pomoči policistov. Iz analize in ocene ogroženosti ter na podlagi poročila PP Mozirje in pristojnih služb OGG je mogoče ugotoviti, da na območju občine obstajajo tudi določena varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin.

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Takšne javne poti in rekreacijske površine se nahajajo tudi na območju OGG. Na teh poteh in površinah so tveganja največkrat kriminalne oziroma varnostne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se redarji redarske službe usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje, do prihoda policistov.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin v Občini Gornji Grad, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- izdelati seznam varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju OGG glede na oceno ogroženosti in varnostnih tveganj,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju MOR in Policijske postaje Mozirje,
- izdelati načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in drugih varnostno problematičnih območij,
- redarjem je potrebno zagotoviti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z dežurno službo redarstva in s Policijsko postajo Mozirje,
- redarjem je potrebno zagotoviti tudi ustrezna vozila za varnostne obvoze ogroženih poti, krajev, površin, trgov in drugih varnostno problematičnih območij.

Zato je potreben stalni nadzor nad cestno prometno, obvestilno in drugo signalizacijo ter ukrepanje v primerih poškodovanja le-te zaradi objestnih dejanj ali iz drugih razlogov. Hkrati pa je potrebna tudi prijava takšnih dejanj policiji, zavarovalnici in ukrepanje v smislu odprave posledic oziroma sanacije stanja.

V samem naselju Gornji Grad se občasno pojavlja problem nepravilno ustavljenih oziroma parkirnih vozil. Zato bi moralo MOR zagotoviti povečan nadzor nad statičnim prometom predvsem v samem naselju, zagotoviti pa bi bilo potrebno tudi nadzor nad vožnjo z vozili v naravnem okolju in na območjih, kjer se ta problematika pojavlja. Pri tem bi morali predvsem:

- preprečevati nepravilno parkiranje pred banko NLB, trgu, pred brunarico, pri pošti in pri gostišču 902,
- občasno varovati pešpoti in šolske poti ter
- druge površine in varno šolsko pot od šole do Kulturnega doma.

Ob navedenem pa bi moralo MOR skupaj s policijo in drugimi pristojnimi v Občini Gornji Grad predlagati ustrezne rešitve za:

- ureditev izvoza za vozila z dvorišča OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad,

- prehod za pešce pri šoli nasproti lekarne, ki bi omogočil varno prečkanje ceste in nadaljnjo povezavo s stezo za pešce proti Produ,
- ureditev prometne signalizacije na Tlaki, Attemsovem trgu in v Novem naselju,
- ureditev križišča (nepreglednost) regionalne in lokalne ceste pri Gasilskem domu v Novi Štifti,
- ureditev avtobusnih postajališč šolskih prevozov v skladu z veljavno zakonodajo,
- ureditev pločnika in prehoda za pešce v Bočni in
- ureditev problema previsokih živih meja ob cesti.

2 OGROŽANJE, IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

Glede na pristojnosti MOR v okviru identificiranja in obvladovanja varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru se obravnava ogrožanje in varnostna tveganja v zvezi **kršitev predpisov o varstvu javnega reda in miru, javnih zbiranjih, varstva okolja ter nekatere druge predpise**, ki določajo prekrške.

2.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

Policisti Policijske postaje Mozirje so na področju vzdrževanja javnega reda v letu 2009 na območju Občine Gornji Grad obravnavali 9 kršitev, v letu 2008 pa 13 kršitev, kar pomeni nekaj manj kot 10% vseh kršitev javnega reda in miru, ki jih je obravnavala Policijska postaja Mozirje na svojem celotnem območju (132).

Pri analiziranju kršitev policisti ugotavljajo, da je največ kršitev storjenih v kraju Bočna, kjer so bile 3 kršitve, v Gornjem Gradu in Lenartu 2 kršitvi ter v Šmiklavžu in Tiroseku po ena kršitev. Večinoma gre za kršitve javnega reda in miru, ki so se zgodile v zasebnem prostoru, ena kršitev pa se je zgodila v gostinskem lokalu na bencinskem servisu Petrol.

Ne glede na majhno število prekrškov zoper javni red in mir se v Občini Gornji Grad in predvsem v naselju Gornji Grad ugotavlja problematika v zvezi z vandalizmom in mamili v okolici šole in na avtobusni postaji.

2.2 OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

S celovitim izvajanjem vseh nalog na področju javnega reda in miru so policisti zagotovili optimalno stopnjo varnosti na področju javnega reda in miru. Posebna pozornost je veljala tudi varovanju človekovih pravic in svoboščin osebam, s katerimi

so imeli postopek. Prav tako so načrtovali in tudi izvajali poostrene nadzore. Te so izvajali tako sami, kot tudi v sodelovanju s pristojnimi nadzornimi institucijami. Vse te naloge so bile izvedene v smislu izboljšanja stanja, kar jim je tudi uspelo.

Uspešno so zagotavljali tudi varnost na javnih shodih in prireditvah ter spremljanju dogodkov, povezanih z obratovanjem gostinskih lokalov, kjer ne beležijo kršitev.

Glede na stanje kršitev in glede na naloge medobčinskega redarstva bi bilo potrebno v Občini Gornji Grad z vidika varstva javnega reda in miru, varstva zdravja in čistoče, varstva zunanjšega videza naselij in površin ter obveznosti lastnikov in vodnikov psov, povečati varnostne potrebe predvsem v samem naselju Gornji Grad in Bočna.

Vsej navedeni problematiki bi moralo več pozornosti posvečati tudi medobčinsko redarstvo. Slednje bi moralo izvajati tudi nadzor nad vandalizmom, mamili ter varnostjo na avtobusni postaji, okolici šole in občinskega otroškega igrišča pred blokom Novo naselje 1. Ustrezno pa bi morali ukrepati tudi nad prostim gibanjem potepuških psov na celotnem območju občine.

3 OGROŽANJE, IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

Ogroženost od kriminalnih pojavov je mogoče ocenjevati na podlagi statističnih in drugih podatkov, ki se nanašajo na število izvršenih kaznivih dejanj, preiskanost kaznivih dejanj in strukturo izvršenih kaznivih dejanj. Zato so v nadaljevanju prikazani podatki o kaznivih dejanjih za območje, ki ga pokriva Policijska postaja Mozirje za območje Občine Gornji Grad.

3.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

Policijska postaja Mozirje je v letu 2009 na območju Občine Gornji Grad obravnavala skupaj 30 kaznivih dejanj. Prevladujejo kazniva dejanja s področja premoženjskih deliktov (vlomi, tatvine, poškodovanje tuje stvari).

Pri analiziranju kaznivih dejanj v letu 2009 policisti Policijske postaje Mozirje ugotavljajo, da je največ kaznivih dejanj storjenih v kraju Gornji Grad, saj jih je bilo obravnavanih 11, sledi kraj Tirosek, kjer je bilo zaznanih 8 kaznivih dejanj, v kraju Šmiklavž so bila zazna 4 kazniva dejanja, v Bočni in Florjanu 3 kazniva dejanja in Lenartu eno kaznivo dejanje.

Na področju kriminalitete je torej največ varnostnih tveganj ravno v naselju Gornji Grad, Tirosek in Šmiklavžu. V Gornjem Gradu predvsem na Attemsovi ulici in Produ v naselju Tirosek in Šmiklavž, kjer so bile največkrat tarča napada stanovanjske hiše ob regionalni cesti.

3.2 OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

Policijska postaja Mozirje je v letu 2009 uspela zagotavljati primerljiv nivo varnosti v primerjavi s prejšnjimi leti. V skladu z zastavljenim ciljem so policisti dosledno izvajali naloge na področju premoženjskih deliktov.

Preprečevanje kaznivih dejanj so policisti izvajali tudi s preventivnimi dejavnostmi, kjer so s svetovanjem gospodarskim družbam, podjetjem in posameznikom konkretno svetovali samozaščitna ravnanja s poudarkom na varovanje objektov z mehansko - tehničnim varovanjem.

Na področju kriminalitete se opaža premajhno samozaščitno ravnanje, tako lastnikov nepremičnin, kakor premožnin, zaradi česar so policisti poskušali vplivati tudi na stopnjo ozaveščenosti občanov pri rednem policijskem delu. Prav tako, so bili opravljeni posamezni preventivni razgovori z odgovornimi osebami drugih subjektov v smislu svetovanja in samozaščitnega delovanja. Pri tem pa se morajo v bodoče ustrezno vključiti tudi redarji MOR.

V bodoče bo potrebno večjo pozornost namenjati s strani policistov in redarjev v samem naselju Gornji Grad, kjer je največ varnostnih tveganj na področju kriminalitete oziroma preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter v zvezi z mamili in vandalizmom.

Policisti so na teh točkah povečali kontrole, povečati pa bi bilo potrebno nadzor redarjev oziroma varovanje z varnostniki oziroma namestitvami ustreznih video nadzornih sistemov na pomembnejše javne objekte.

4 OGROŽANJE, IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI JAVNEGA PREMOŽENJA TER NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Glede na oceno stanja in analizo ogroženosti na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine je potrebno upoštevati celovito analizo in oceno ogroženosti in varnostna tveganja. Tak pristop je nujen, saj se lahko ogroža varnost javnega premoženja (tudi naravne in kulturne dediščine) s kaznivimi dejanji, prometnimi nesrečami, prekrški in drugimi kaznivimi ravnanji, kakor tudi z nenaklepnimi ravnanji, s katerimi se lahko poškoduje oziroma uniči javno premoženje.

4.1 OGROŽANJE, IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI JAVNEGA PREMOŽENJA

Na območju Občine Gornji Grad so javne stavbe in zgradbe ter drugi pomembni objekti in zgradbe, avtobusna postaja, sledi zgradba Občine Gornji Grad in upravne enote ter druge zgradbe javnega sektorja oziroma ustanove posebnega pomena, med katere sodijo tudi banka, pošta, osnovna šola in drugi objekti.

Varovanje nekaterih zgoraj navedenih javnih zgradb in objektov je urejeno s posebnimi predpisi na podlagi ustrezne varnostne ocene, nekateri objekti se obvezno varujejo na podlagi Zakona o zasebnem varovanju in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja, določeni objekti pa se varujejo z najetimi zasebno varnostnimi službami oziroma lastnimi službami za varovanje, glede na varnostno oceno in varnostna tveganja, na podlagi varnostnega načrta.

V zvezi s tem se ni ugotavljalo konkretnih podatkov na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti stopnjo ogroženosti in varnostna tveganja, dejstvo pa je, da so ti objekti in zgradbe varovane na podlagi bolj ali manj dobre ocene ogroženosti in temu primerne načrta varovanja. Mogoče je potrebno omeniti predvsem denarne ustanove, za katere so v sodelovanju z odgovornimi v policiji oziroma z zasebno varnostnimi službami izdelani načrti varovanja in predvideni izvedbeni ukrepi v primeru kaznivih dejanj in drugih primerih ogrožanja njihove varnosti.

Prav zaradi tega morajo redarji Medobčinskega redarstva skrbeti za varnost javnega premoženja pri opravljanju vseh nalog za katere so pristojni in v skladu z 11. poglavjem tega Občinskega programa varnosti, kjer so določene vrste in obseg nalog MOR.

Posebno pozornost je potrebno namenjati vsem varnostno pomembnim objektom in objektom, kjer obstajajo varnostna tveganja, da lahko pride do poškodovanj, uničenj in drugih škodnih primerov.

4.2 OGROŽANJE, IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

4.2.1 Splošno o naravni in kulturni dediščini

Kulturna dediščina so viri in dokazi človeške zgodovine in kulture, ne glede na njihov izvor, razvoj in ohranjenost (snovna, materialna dediščina) ter s tem povezane kulturne dobrine (nesnovna, nematerialna dediščina). Zaradi njihove kulture, znanstvene in splošno človeške vrednosti sta varstvo in ohranjanje kulturne dediščine v državnem interesu. Bistvena razlika med tradicionalnim in sodobnim varstvom dediščine je v razumevanju, komu varstvo služi.

Naravna dediščina je vse tisto bogastvo, žive in nežive narave, v katero je bil rojen otrok. Prejel jo je kot dediščino dedov in predal jo bo kot svojo zapuščino vsem tistim rodovom, ki bodo lahko živeli samo toliko časa, dokler jim bo življenje s svojim obstojem omogočala narava. Narava je Sloveniji zagotovila celo pahljačo naravnih posebnosti v obliki narodnih, regijskih in krajinskih parkov, naravnih rezervatov in naravnih spomenikov, ki izpolnjujejo prvobitnosti, avtohtonosti, enkratnosti, redkosti, starosti, pestrosti, raznovrstnosti, pričevalnosti ali prepoznavnosti. Vse to je namreč tisti okvir, ki naravi pripenja znak neprecenljive vrednote in plemenite dediščine.

Tradicionalno varstvo naravne in kulturne dediščine temelji predvsem na prepričanju, da je njihov cilj fizična zaščita posameznih kulturnih spomenikov pred propadanjem in pred spremembami, iz varnostnega vidika pa pred poškodovanjem in pred drugimi poskusi ogrožanja.

4.2.2 Konkretna ogroženost zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine v Občini Gornji Grad

V Občini Gornji Grad je veliko zgradb, objektov, spomenikov, arheoloških spomenikov, parkov, poti, trgov in drugih območij ter prostorov, ki imajo status naravne in kulturne dediščine. V Občini Gornji Grad ureja status naravne in kulturne dediščine veliko različnih odlokov, sklepov in drugih aktov. Seznam vseh zgradb, objektov, spomenikov, poti in drugih prostorov in območij, ki imajo status naravne in kulturne dediščine vodi ustrezen organ občine.

Pri pregledovanju problematike v zvezi z varstvom in varovanjem naravne in kulturne dediščine je bilo ugotovljeno, da v zadnjih letih to področje z varnostnega vidika ni bilo posebej ogroženo.

4.2.3 Ogroženost hrambe arhivskega gradiva in premetov, ki predstavljajo kulturno dediščino

Ogroženost hrambe arhivskega gradiva in predmetov, ki predstavljajo kulturno dediščino, se v bistvu predpostavlja, saj Zakon o zasebnem varovanju v 59. členu določa, da morajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije, ki hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino, **obvezno organizirati službo varovanja**, v skladu z navedenim zakonom.

To varovanje lahko navedeni subjekti zagotovijo na ta način, da organizirajo lastno službo za varovanje ali pa lahko varovanje s pogodbo prenesejo na zasebno varnostno službo, ki ima ustrezno licenco. Takšnih objektov na območju Občine Gornji Grad ni.

4.2.4 Naloge MOR na področju hrambe arhivskega gradiva in premetov, ki predstavljajo kulturno dediščino

Enako kot pri varovanju javnega premoženja velja tudi pri izvajanju nalog zagotavljanja varnosti objektov in zgradb naravne in kulturne dediščine. Pri tem pa velja posebnost, da morajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije, ki hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino, obvezno organizirati službo varovanja in v skladu z Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja (ur. list RS, št. 43/2008), varovanje uskladiti z navedeno uredbo, ki je bila sprejeta 5. 5.

2008 in Uredbo o spremembi Uredbe o obveznem organiziranju varovanja (Uradni list RS, št.: 16/2009).

Takšnih objektov na območju Občine Gornji Grad ni, to pa še ne pomeni, da temu področju ni potrebno posvečati večjo pozornost.

Glede na to, da je varovanje naravne in kulturne dediščine ena izmed nalog redarjev Medobčinskega redarstva je potrebno, da objektom naravne in kulturne dediščine redarji posvečajo še večjo skrb in da pri izvajanju te naloge sodelujejo s policijo in zasebno varnostnimi službami, ki varujejo navedene zgradbe oziroma objekte.

5 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU JAVNIH SHODOV IN PRIREDITEV

Javna zbiranja in javne prireditve v smislu varnosti ne predstavljajo kakšnih posebnih problemov na območju Občine Gornji Grad. To potrjuje tudi podatek, da ni bilo kršitev povezanih z javnimi shodi in prireditvami v letu 2009.

6 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU OGROŽENOSTI OKOLJA

Tudi varnostna tveganja na področju ogroženosti okolja iz vidika varnosti ne predstavljajo kakšnih posebnih težav na območju Občine Gornji Grad. Glede na obravnavanje varnostne problematike na območju Občine Gornji Grad je bilo ugotovljeno, da v letu 2009 Policijska postaja Mozirje ni obravnavala prekrške s področja javnega reda in miru zaradi onesnaženja in ogrožanja okolja in tako ni potrebno to problematiko posebej izpostaviti.

7 VPLIV VARNOSTNIH RAZMER V SOSEDNJIH OBČINAH

Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah se ugotavlja na prvem delovnem oziroma strokovnem srečanju po podpisu »**Pisnega protokola o sodelovanju redarjev MOR s sosednjimi redarstvi**«.

8 SKLEPNE MISLI IN OPREDELITEV VARNOSTNIH POTREB OBČINE GORNJI GRAD

Glede na identificiranje varnostnih potreb, izhajajoč iz ocene varnostnih razmer, obstaja potreba po obvladovanju varnostnih tveganj. Razreševanje varnostnih tveganj na področju kriminalitete, javnega reda in miru, varnosti v cestnem prometu, varstva okolja in drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega dela policije, MOR in drugih dejavnikov v Občini Gornji Grad, ki lahko dajo na področju varnosti svoj prispevek. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje MOR s

predstavniki policije, zasebno varnostnih služb, inšpekcijskih služb ter Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

V okviru identificiranja in obvladovanja varnostnih tveganj ter poglavja o vrstah in obsegu nalog medobčinskega redarstva **so nakazani tudi načini obvladovanja varnostnih tveganj** s strani Medobčinskega redarstva, **hkrati pa so opredeljene tudi varnostne potrebe Občine Gornji Grad**, izhajajoče iz ocene varnostnih razmer oziroma iz analize in ocene ogroženosti ter varnostnih tveganj.

4. AKT O SISTEMIZACIJI IN ORGANIZACIJI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

PRILOGA

5. PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Osnovno strokovno usposabljanje za občinske redarje poteka na podlagi 21. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. l. RS, št. 139/2006) in tretjega odstavka 3. člena in 6. člena Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev (Ur. l. RS, št. 78/2007). V osnovno strokovno usposabljanje se je vključujejo občinski redarji iz 34. člena Zakona o občinskem redarstvu.

Prijavo kandidata na osnovno strokovno usposabljanje MOR, pri kateri je kandidat zaposlen, skladno s 6. členom Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev (Ur. l. RS, št. 78/2007).

Občinski redarji se udeležijo osnovnega strokovnega usposabljanja na Policijski akademiji na Rocenski 56, 1211 Ljubljana - Šmartno. Usposabljanje traja 12 tednov (370 ur). Po uspešnem zaključku usposabljanja občinski redar opravi preizkus znanja.

Z osnovnim strokovnim usposabljanjem se občinski redar usposobi in pripravi za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva. Občinska uprava oziroma MOR skladno z določili 27. in 28. člena Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev, vodi potrebne evidence o osnovnem strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja.

6. NAČRT STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Strokovno usposabljanje in preizkus znanja

Usposobljenost pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva za opravljanje nalog občinskega redarstva oziroma medobčinskega redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

Program in čas strokovnega usposabljanja ter način opravljanja preizkusa znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in način obdobjega izpopolnjevanja, opravljenih preizkusov in izdanih potrdil o usposobljenosti, predpiše minister, pristojen za notranje zadeve. Minister, pristojen za notranje zadeve, imenuje komisijo za opravljanje preizkusov znanja.

Strokovno usposabljanje občinskih redarjev in preizkusi znanja iz prejšnjega odstavka so strošek občin. Sredstva za izvedbo strokovnega usposabljanja občinskih redarjev za uporabo pooblastil iz 10. člena ZORed zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Občinski redar-pripravnik

Dokler občinski redar ne opravi strokovnega usposabljanja in preizkusa znanja, je občinski redar-pripravnik in ne sme samostojno opravljati nalog občinskega redarja.

Občinski redar-pripravnik mora opraviti preizkus znanja najkasneje eno leto po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi.

7. NAVODILA ZA UKREPANJE REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

PRILOGA

Na podlagi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Gornji Grad (v nadaljevanju: OGG), Občinskega programa varnosti Občine in Odloka o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja«,

izdajam

NAVODILO

ZA UKREPANJE REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

I.

Z Navodilom za ukrepanje redarjev v Medobčinskem redarstvu Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vransko in Šoštanj (v nadaljevanju: MOR) ob naravnih in drugih nesrečah na območjih Občine Gornji Grad, se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer poplav, plazov, požara, potresa, tehnoloških in ekoloških nesreč ter jedrske nesreče in množičnega pojava kužnih boleznih pri živalih.

Navodilo pa se lahko smiselno uporablja tudi za ukrepanje redarjev ob drugih izrednih dogodkih, kateri v navodilu niso posebej opredeljeni.

II.

Navodilo je izdelano na podlagi ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami in se priloži k Občinskemu načrtu zaščite in reševanja v OGG, izdelanem v skladu z določbami Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 3/2002, 17/2002 in 17/2006).

Navodilo se hrani v pisni obliki v Službi za zaščito in reševanje OGG in na sedežu MOR.

III.

Navodilo za ukrepanje redarjev MOR ob naravnih in drugih nesrečah v OGG ob izrednih dogodkih se prične uporabljati:

- v primeru naravnih in drugih nesreč, ki so prizadele območje OGG in je MOR obveščeno preko Centra za obveščanje Republike Slovenije, s strani OGG ali koga drugega ali
- po obvestilu župana ali štaba civilne zaščite OGG.

IV.

V primeru, navedenem v tem navodilu, mora vodja MOR takoj do preklica zagotoviti stalno prisotnost vsaj enega redarja na prizadetem območju.

Redar se mora takoj javiti Štabu civilne zaščite OGG.

Po dogovoru med županom OGG oziroma osebe, ki jo ta pooblasti in vodjo MOR se lahko zagotovi tudi večje število redarjev.

V.

Na ogroženem območju redar predvsem skrbi za javno varnost in javni red, njegove naloge pa so:

1. v primeru poplav in plazov:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- pozoren je na nove pojave kot npr. zamašitev vodotokov, sprožitve plazov, ter o tem seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

2. v primeru požarov:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,

- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- ugotavlja primere nastanka začetnih požarov teh o tem obvešča štab civilne zaščite, sam pa le tega poskuša pogasiti,
- ob razglašeni veliki požarni ogroženosti s ciljem varovanja javnega premoženja, naravno in kulturno dediščino ugotavlja primere kršitev odredbe in o tem obvešča policijo in štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

3. v primeru potresa:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

4. v primeru tehnoloških in ekoloških nesreč ter jedrske nesreče:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- v primeru ekološke nesreče je pozoren na morebitne znake onesnaženja vodotokov, podtalnice, zastrupitev ter o tem obvešča štab civilne zaščite,

- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

5. ob pojavu kužnih bolezni:

- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje veterinarski službi pri preprečevanju bolezni ter pri odvozu kadavrov,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- v kolikor ugotovi, da je opravljen premik živali, ki nimajo veterinarskega spričevala ali pa da prihajajo iz okuženega območja mora o tem obvestiti štab civilne zaščite, kateri obvesti veterinarja,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Redar MOR, ki pomaga ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih, po potrebi uporablja naslednja zaščitna sredstva: zaščitne maske, zaščitne respiratorje, zaščitne rokavice in druga potrebna zaščitna sredstva, za dezinfekcijo pa ustrezna dezinfekcijska sredstva, ki jih predvidijo pristojne strokovne službe.

Drugi zaščitni ukrepi se izvajajo v skladu z ukrepi, ki jih odredi Veterinarska uprava Republike Slovenije in druge pristojne službe.

VI.

Redar je dolžan o vseh pomembnih ukrepih in odločitvah pri opravljanju svojih nalog sproti obveščati vodjo MOR, po opravljenem delu pa mora napisati poročilo.

VII.

Navodilo začne veljati z dnem podpisa.

Številka:

Datum:

**OBČINA GORNJI GRAD
ŽUPAN
STANKO OGRADI**

8. SISTEM ALARMIRANJA IN UKREPANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

PRILOGA

Na podlagi Navodila za ukrepanje redarjev Medobčinskega redarstva ob izrednih dogodkih določam naslednji

SISTEM ALARMIRANJA IN UKREPANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

I.

Z navedenim sistemom alarmiranja in ukrepanja redarjev MOR se določa način obveščanja pristojnih služb ob izrednih dogodkih oziroma naravnih in drugih nesrečah.

II.

Obveščanje pristojnih služb se izvaja na naslednji način:

- Regijski center za obveščanje se obvešča prek telefonske številke 112,
- Operativni komunikacijski center Policijske uprave Celje se obvešča prek telefonske številke 113, Policijsko postajo Mozirje pa prek telefonske številke.....
- Obveščanje vodje intervencije se izvede osebno na kraju nesreče, kadar pa to ni mogoče, pa preko Regijskega centra za obveščanje,
- Obveščanje župana in odgovornih oseb Občine Gornji Grad se izvaja prek telefonskih števil, ki so navedene v internem imeniku,
- Poveljnika in namestnika poveljnika civilne zaščite Občine Gornji Grad se obvešča preko Regijskega centra za obveščanje,
- Izvajalce javnih služb se obvešča preko njihovih dežurnih služb.
- Pristojne inšpekcijske službe se obvešča preko njihovih telefonskih števil, ki so na voljo v internetni aplikaciji TIS in pisno na njihov naslov,
- Pristojne državne organe se obvešča prek njihovih telefonskih števil, ki so na voljo v internetni aplikaciji TIS in pisno na njihov naslov.

III.

Navedeni sistem alarmiranja in obveščanja prične veljati z dnem objave na oglasni deski MOR.

Vodja Medobčinskega redarstva

9. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU S POLICIJO

PRILOGA

V skladu z 7., 8. in 9. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS 139/2006 z dne 29. 12. 2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, februar 2007 sprejmeta:

Občina Gornji Grad, Attemsov trg 3, Gornji Grad, ki jo zastopa župan Stanko Ogradi

in

Policijska postaja Mozirje, Savinjska cesta 3, Mozirje, ki jo zastopa komandir Vili Bezjak

PISNI PROTOKOL

o sodelovanju Medobčinskega redarstva in Policijske postaje Mozirje

I.

Ta protokol ureja medsebojno sodelovanje Medobčinskega redarstva Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vransko in Šoštanj (v nadaljevanju: MOR) v delu, ki se nanaša na delovanje MOR na območju Občine Gornji Grad in Policijsko postajo Mozirje (v nadaljevanju: PP Mozirje).

S protokolom se ureja tudi medsebojno sodelovanje med MOR in PP Mozirje, ko gre za skupno izvajanje nalog redarstva in policije na območju Občine Gornji Grad.

II.

PP Mozirje in MOR se zavezujeta, da si bosta medsebojno zagotavljali pomoč pri izmenjavi informacij na področju varnostne in druge problematike, ki so pomembne za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju OGG.

Za doseg navedenih ciljev ter strateških in operativnih ciljev opredeljenih v Občinskem programu varnosti OGG se bodo po potrebi organizirale skupne oblike delovanja in pripravili skupni programi aktivnosti, glede na svoje pristojnosti.

V navedene aktivnosti se bo vključevalo tudi druge organe in službe OGG, ki lahko v okviru svojih pristojnosti prispevajo k večji varnosti in kakovosti življenja in dela na območju OGG.

III.

PP Mozirje in MOR izvajata skupne akcije oziroma skupni nadzor nad cestno-prometnimi predpisi in predpisi, ki urejajo javni red in mir na območju OGG. V ta namen vodja MOR in komandir PP Mozirje oziroma od njih pooblašcene osebe pripravijo razpored skupnega dela oziroma uskladijo skupne akcije ter določijo področje nadzora.

MOR skupaj s PP Mozirje izvede skupno akcijo oziroma nadzor najmanj na 2 meseca. Pri skupni akciji oziroma nadzoru se MOR in PP Mozirje dogovorita o številu sodelujočih policistov in redarjev in ustrezni uporabi vozil in drugih sredstev potrebnih za izvedbo akcije oziroma nadzora.

V skupnih akcijah in nadzorih morajo redarji MOR ravnati po navodilih vodje policijske enote oziroma policista.

IV.

Glede na posebno problematiko na področju varnosti cestnega prometa se PP Mozirje in MOR dogovorita za skupne preventivne akcije na področju varnosti cestnega prometa ter se aktivno vključujeta tudi v akcije Občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OGG.

O načinu in vsebini preventivne akcije se medsebojno dogovorijo in določijo območje in čas trajanja akcije.

V.

MOR bo izvajalo svoje pristojnosti skladno s kadrovskimi zmožnostmi, PP Mozirje in pa v okviru svojih pristojnosti.

VI.

Protokol je sklenjen za nedoločen čas. Spremembe in dopolnitve protokola se sprejmejo v soglasju obeh strani.

VII.

Protokol začne veljati z dnem podpisa obeh strani.

Datum:

Datum:

POLICIJSKA POSTAJA Mozirje

OBČINA Gornji Grad

K O M A N D I R

ŽUPAN

Vili Bezjak

Stanko Ogradi

10. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z REDARSTVI SOSEDNIH OBČIN

PRILOGA

Na podlagi Smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti - Februar 2007, je dne vodja Medobčinskega redarstva sprejel naslednji

PISNI PROTOKOL

O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S SOSEDNJIMI REDARSKIMI SLUŽBAMI

I.

Z navedenim pisnim protokolom se določa sodelovanje Medobčinskega redarstva Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vransko in Šoštanj (v nadaljevanju: MOR) s sosednjimi občinskimi redarstvi.

Namen tega protokola je, da za se zagotovi javna varnost in javni red tudi na širšem področju in na mejnih področjih, kjer se občinska redarstva oziroma redarstva srečujejo pri svojem rednem in akcijskem delu.

II.

Na podlagi Zakona o občinskem redarstvu je MOR pristojno za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti na območju vseh zgoraj navedenih občin.

Delo MOR temelji na pooblastilih in pristojnostih, ki jih redarstvu določajo Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in mira, Zakon o varnosti cestnega prometa, Zakon o prekrških in drugi predpisi ter določila občinskih odlokov, na podlagi katerih redarji opravljajo nadzor.

III.

MOR v skladu s svojimi pristojnostmi:

- nadzoruje varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varuje ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javni površinah,
- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,

- izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve citiranega zakona o varstvu cest in okolja v naselju in občinskih cestah zunaj naselja in
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- sodeluje pri prometni ureditvi na občinskih cestah, pri nadzoru in urejanju prometa.

IV.

Z namenom uspešnega zoperstavljanja vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na širšem območju in na mejnih območjih občin, je potrebno vzpostaviti takšno sodelovanje med redarstvi, ki bo omogočalo hitro in učinkovito ukrepanje zoper navedene oblike ogrožanja.

Zato mora sodelovanje temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

V.

Vse te vrste in oblike medsebojnega sodelovanja in skupnega dela na posameznih področjih dela lahko prispevajo k večji učinkovitosti redarjev MOR na območju, ki ga pokrivajo in tudi na območjih, kjer bodo s sosednjimi redarstvi potekale zgoraj opisane aktivnosti.

VI.

Zakon o občinskem redarstvu temelji na ugotovitvi, da zagotavljanje javne varnosti in javnega reda ter v zvezi s tem varovanje življenja in zdravja ter premoženja prebivalcev in lokalne skupnosti pomeni potrebo in interes tako občin kot države v celoti. Gre za naloge, katerih izvajanje je neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je potrebno zagotoviti organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih uradnih oseb, da bo zagotovljeno njihovo zakonito delo ter ustrezno sodelovanje.

VI.

Ta pisni protokol se ponudi v podpis sosednjim redarstvom, stopi pa v veljavo s posameznim redarstvom, z dnem podpisa.

Štev.:

Datum:

Vodja sosednjega redarstva

Vodja Medobčinskega redarstva

11. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU Z VARNOSTNIKI ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

PRILOGA

V skladu s 6. in 7. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006 z dne 29.12.2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, sprejmeta:

Medobčinsko redarstvo, ki jo zastopa vodja Medobčinskega redarstva

in

Zasebno varnostna služba....., ki jo zastopa direktor.....

Zasebno varnostna služba....., ki jo zastopa direktor.....

ltd.

PISNI DOGOVOR

O SODELOVANJU Z VARNOSTNIKI ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

I.

Redarji Medobčinskega redarstva Medobčinskega redarstva Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vransko in Šoštanj (v nadaljevanju: redarji MOR) bodo pri opravljanju svojih nalog učinkovitejši in varnejši, če bodo imeli zagotovljeno ustrezno komunikacijo in pomoč s strani varnostnikov zasebnih varnostnih služb, ki delujejo na območju MOR.

Učinkovito obvladovanje varnostnih razmer in s tem varno delovno in bivalno okolje je v interesu tako organov lokalne skupnosti, kot policije in tudi zasebnih varnostnih služb.

II.

Redarji MOR pričakujejo sodelovanje in pomoč varnostnikov zasebno varnostnih služb, predvsem pri opravljanju naslednjih nalog:

- zagotavljanju varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,

- varnosti javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanja javnega reda in miru v širšem smislu.

III.

Redar MOR lahko kot pooblaščen uradna oseba, skladno z določbami Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), ukrepa ob zaznavi naslednjih prekrškov:

- nedostojno vedenje na javnem kraju (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje in risanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen).

Na območju, ki ga pokriva MOR so še posebej v porastu dejanja vandalizma. V skladu z določili Zakona o varstvu javnega reda in miru, stori ta prekršek oseba, ki namenoma poškoduje, prevrne, odstrani ali kako drugače v nasprotju z namenom uporabe ravna s spominskimi obeležji in z objekti javne infrastrukture, kot so komunalna infrastruktura, javna razsvetljava, cestnoprometni znaki, priprave in naprave na rekreativnih površinah, igrala na otroških površinah in podobne javne naprave.

IV.

Varnostniki zasebno varnostnih služb v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 126/2003 in spremembami in dopolnitvami) opravljajo svoje naloge, ukrepe in dolžnosti le območju, ki ga varujejo v skladu s pogodbo z naročnikom varnostne storitve.

Zaradi narave svojega dela in interventnih patrolj, je vloga varnostnikov s preventivno varnostnega vidika zelo pomembna tudi izven njihovega varovanega območja.

To se kaže predvsem kot prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile, itd.).

V.

Prav zaradi navedenih razlogov lahko varnostniki, o zaznanih negativnostih, predvsem s področja javnega reda in miru in kriminalitete, obveščajo MOR in policijo.

Seveda pa lahko varnostniki tudi izven njihovega varovanega območja ukrepajo samostojno, ko gre v bistvu za »državlansko aretacijo«. V tem primeru gre za pravico, ko lahko vsak kdo odvzame prostosti osebi, ki jo zaloti pri storitvi hujšega

kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti (160. člen Zakona o kazenskem postopku).

VI.

Sodelovanje varnostnikov z redarji se bo pojavljalo tudi kot obveščanje o kršitvah ali o sumih kršitev, ki so v pristojnosti redarjev MOR.

Komunikacija oziroma obveščanje bo potekalo preko redne telefonske linije in neposredno do službujočega redarja, ki bo evidentiral informacijo in izvedel potrebne ukrepe. Posamezne zasebno varnostne službe in MOR se bodo o načinu komuniciranja (tel. številka, mesto zbiranja informacij, nudenje povratnih informacij, itd.) dogovorile po podpisu dogovora.

VII.

Zasebno varnostne službe bodo zgoraj navedene naloge opravljale vzporedno s svojimi nalogami v korist in zadovoljstvo vseh občanov in niso upravičene do plačila teh varnostnih storitev.

VIII.

Ta dogovor prične veljati z dnem, ko ga podpišejo vse pogodbene stranke.

Vodja Medobčinskega redarstva:

12. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

V skladu z 7., 8. in 9. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006 z dne 29. 12. 2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, februar 2007 sprejmeta:

Medobčinsko redarstvo, ki ga zastopa vodja Medobčinskega redarstva Glažer Sonja, direktorica in vodja MIRVO

in

Civilna zaščita Občine Gornji Grad, ki jo zastopa Bezovšek Anton ml., poveljnik CZ

PISNI DOGOVOR

o sodelovanju Medobčinskega redarstva v občinskem sistemu zaščite in reševanja

I.

Medobčinsko redarstvo Mestne občine Velenje, Občin Solčava, Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Šmartno ob Paki, Tabor, Vransko in Šoštanj (v nadaljevanju: MOR) sodeluje v občinskem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v okviru pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti, ki jih ima kot organ lokalne skupnosti v skladu z zakonskimi določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - ZVNDN-UPB1 (Uradni list RS, št. 51/2006)

II.

V okviru izvajanja nalog MOR ima medobčinski redar na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami nalogo, da obvesti najbližji center za obveščanje o vsaki nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo je opazil ali je zanjo izvedel, v okviru možnosti prepreči naravno in drugo nesrečo, rešuje in pomaga, ter daje napotke za zaščito, reševanje in pomoč.

III.

Cilj varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč. MOR sodeluje v

sistemu zaščite in reševanja ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja z izvajanjem nalog, opredeljenih v Navodilu za ukrepanje redarjev MOR ob izrednih dogodkih, katero je priloga Občinskega programa varnosti Občine Gornji Grad.

IV.

Medobčinski redar opravlja svoje naloge pri zaščiti, reševanju in pomoči v skladu s predpisi ter usmeritvami pristojnega poveljnika Civilne zaščite oziroma vodje intervencije v kolikor ta ne more drugače zavarovati ljudi in premoženje. Po usmeritvah pristojnega poveljnika Civilne zaščite bo predvsem nudil pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.

V.

Z Navodilom za ukrepanja redarjev MOR ob naravnih in drugih nesrečah se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer potresa, požara, plazov, poplave, jedrske nesreče in množičnega pojava kužnih bolezni pri živalih.

VI.

Namera dogovora zajema medsebojno obveščanje in pomoč. Dogovor je sklenjen za nedoločen čas. Spremembe in dopolnitve se sprejmejo v soglasju obeh strani.

Medobčinsko redarstvo

CIVILNA ZAŠČITA

13. DELOVNI NALOG IN TEDENSKO POROČILO O DELU REDARJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z NAVODILOM

Obrazec z navodilom

MEDOBČINSKO REDARSTVO DELOVNI NALOG IN TEDENSKO POROČILO O DELU REDARJA

REDAR:
 FUNKCIJA: RAJONSKI REDAR DELOVNO PODROČJE

Delovni teden: Št.tedna: Datum od: Datum do:

POSEBNE NALOGE IN ZADOLŽITVE:

	OPRAVLJENO

DRUGO:

DAN V TEDNU:	DATUM:	ŠT IZDANIH MK	ŠT. PL. NALOGOV	ŠT. ODR. KLEŠČA	ŠT. ODR. PAJEK	ŠT. OPOZOR.	DRUGO
PONEDELJEK							

Izdal: _____ dne: _____

Oddal: _____
Dne: _____

Vsakemu redarju se na začetku delovnega tedna izda delovni nalog in tedensko poročilo o delu redarja (v nadaljevanju: obrazec), na podlagi katerega poteka delo redarja. Izpolnjevanje obrazca je razdeljeno na dva dela:

- **prvi del, ki ga izpolni vodja za operativne zadeve** in zajema prve tri razpredelnice na podlagi razporedov, ki jih pripravita vodji izmen za vsaki tekoči teden. V tem delu obrazca se ob osnovnih podatkih (ime in priimek redarja, status in funkcija dela) vpišejo vse dodatne zadolžitve, ki jih mora redar opraviti ob svojem rednem delu na določenem območju in
- **drugi del, ki ga izpolni redar**. Ta redar v obrazec vpiše podatke o številu izrečenih mandatnih kazni, vročenih plačilnih nalogih, število odredb za odvoz nepravilno parkiranih vozil, število odredb za lisice, število izdanih drugih odredb in ukrepov.